

IES RAMÓN CABANILLAS
Av. Rosalía de Castro s/n
36630 Cambados (Santa Mariña)
tlnº 886151913
ies.ramon.cabanillas@edu.xunta.gal

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Relixión e Moral Católica

Curso 2021-22

ÍNDICE:

Índice

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....	4
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE. CONCRECCIÓN QUE RECOLLA A RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFIS COMPETENCIAIS.....	6
2.1 RÚBRICAS:.....	9
RÚBRICA DA COMPETENCIA APRENDER A APRENDER (CAA).....	9
RÚBRICA DA COMPETENCIA CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS (CCEC).....	12
RÚBRICA DA COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICA (CSC).....	14
RÚBRICA DA COMPETENCIA DIXITAL (CD).....	17
RÚBRICA DA COMPETENCIA DE SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR (CSIEE).....	19
2.2 COMPETENCIAS CLAVE POR CURSOS.....	21
3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO.....	47
3.1. Obxectivos 1º ESO.....	48
3.2. Obxectivos 2º ESO.....	49
3.3. Obxectivos 3º ESO.....	49
3.4. Obxectivos 4º ESO.....	50
3.5. Obxectivos 1º Bacharelato.....	50
3.6. Obxectivos 2º Bacharelato.....	51
4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DE: TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.....	51
5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.....	106
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	107

7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO.....	108
7.1 Mínimos por trimestre e porcentaxe.....	116
8. INDICADORES DE LOGRO.....	121
9. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES.....	122
10. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS SEUS RESULTADOS.....	122
11. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	123
12. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO QUE CORRESPONDA.....	125
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PROGRAMADAS.....	125
14. PROXECTO LECTOR.....	126
15. PLAN TICS.....	131
16. PLAN CONVIVENCIA.....	132
17. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.....	133
18. PROPOSTAS XENÉRICAS PARA POSIBLES ESCENARIOS DE IMPARTIR DOCENCIA:.....	135

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

A presente programación didáctica do Departamento de Relixión e Moral Católica, basearase nos decretos que desenvolven dita lei na Comunidade Autónoma de Galicia, para isto teremos en conta o seguinte marco lexislativo:

- A Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para Mellora da Calidade Educativa, LOMCE, no artigo 6.1, define o currículo como a regulación dos elementos que determinan os procesos de ensino e aprendizaxe para cada un dos ensinos.
- Resolución de 11 de febreiro de 2015, da dirección xeral de avaliación e cooperación territorial, pola que se publica o currículo da ensinanza da Relixión Católica da Educación Primaria e da Educación Secundaria Obrigatoria, segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.
- Informe do Servizo Territorial de Inspección educativa de 7 de abril de 2016.
- Orde ECD/65/2015, de 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e do bacharelato.
- Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Lei 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüísmo no ensino non universitario de Galicia.
- Orde do 25 de xuño de 2020 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2020/21.
- Decreto 229/2011, polo que se regula a atención a diversidade do alumnado dos centros docentes CCAA de Galicia.

A maior parte das familias son galego-falantes, o centro tomou a decisión, en relación á lingua vehicular das aprendizaxes e de integración social, establecela a través do PE (de acordo á Lei 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüísmo no ensino non universitario de Galicia) decidirá a lingua en que se impartirán algunhas materias para que se garanta a mesma porcentaxe de horas en castelán e en galego. A materia de Relixión impartirase en galego. De acordo con este Decreto elaborouse no centro un Proxecto Lingüístico.

O centro conta con biblioteca para favorecer o gusto pola lectura. A tal efecto elaborouse tamén un Proxecto Lector. No centro tamén se está a desenvolver un Plan de Integración das Tics cuxa finalidade é achegar ao alumnado á adquisición dunha maior competencia dixital.

Este Seminario está constituído por unha profesora, nomeada pola Administración a proposta do Ordinario da Dioceses, tal como se contemplan estes nomeamentos na lexislación vixente, atendendo deste xeito ás necesidades docentes deste Instituto na área de Relixión Católica. A profesora deste Seminario María Isabel Fernández Suárez posúe a titulación académica para impartir a área de Relixión e moral Católica, con dedicación especial docente. Este curso esta profesora será itinerante polo que pasa a compartir centro co CPI Julia Becerra Malvar, no municipio de Ribadumia.

O horario para esta materia é o seguinte:

CURSO	HORAS SEMANAIS	GRUPOS	ALUMNOS	TOTAL HORAS
1º	1	3		3
2º	1	2		2
3º	1	1		1
4º	1	1		1
1º Bac	1	2		2
2º Bac	1	1		1
TOTAL	7	10		10

Considérase como obxectivo fundamental da clase de Relixión o desenvolvemento integral da persoa, tendo en conta a incidencia na vida dos temas relixiosos. E para que isto sexa eficaz, nunca se poñen límites a actitude crítica dos alumnos, así a todo ábrense canles para clarificar as súas dúbidas e prexuízos que limitan xeralmente, en tópicos. Axudar aos adolescentes a ir descubriendo sen escándalos as obxeccións que a súa fe debe afrontar nun mundo pluralista, para que esta os axude a aportar solucións aos problemas do mundo de hoxe. Axudar que esa fe sexa máis persoal, que as/os mozas/os aprendan a situarse no mundo como crentes ou non crentes, con capacidade de dialogar e manter a actitude de respecto. Isto non é obstáculo para desenvolver o cuestionario establecido e aprobado polo Ministerio de Educación e Cultura e pola Comisión Episcopal de Ensino, Xunta de Galicia.

O currículo de Relixión Católica, actualmente vixente para o sistema educativo LOE foi publicado no BOE o 24 de febreiro de 2015.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE. CONCRECCIÓN QUE RECOLLA A RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFIS COMPETENCIAIS.

O Decreto 86/2015 de xuño, polo que se establece o currículo de Educación Secundaria na Comunidade Autónoma de Galicia, expón as seguintes competencias clave:

1ª) Comunicación lingüística (CCL)

2ª) Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)

3ª) Competencia dixital (CD)

4ª) Aprender a aprender (CAA)

5ª) Competencias sociais e cívicas (CSC)

6ª) Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

7ª) Conciencia e expresións culturais (CCEC)

En Relixión trabállase maioritariamente a competencia de CAA, CECC, CSC, CSIEE, CD e a CCL dentro das específicas de área. Non obstante, tamén traballa e avaliamos o resto de competencias, agás CMCCT.

Este currículo de Relixión Católica válese dos elementos cristiáns presentes na contorna do alumnado, das imaxes e símbolos, da linguaxe e outros recursos, para a comprensión da relixiosidade propia de cada etapa evolutiva. Desenvólvese así a competencia en comunicación lingüística (tanto na expresión oral como na escrita) que se serve da linguaxe que conforma a cultura e tradición que se transmite dunha a outra xeración. Ademais o ensino relixioso católico na escola sérvese da linguaxe académica e das linguaxes que conforman a cultura. O diálogo da fe coa cultura contribúe á competencia en comunicación lingüística do alumno en relación cos estándares de aprendizaxe.

1.Específicas de área, CCL: 60%

Procedemento de avaliación

- a) Traballos e/ou probas escritas individuais ou en grupo
- b) Exames
- c) Caderno onde se recollan os exercicios realizados por trimestres

Das cualificacións de todos os traballos e probas escritas e mais dos exames restarase puntuación por erros ortográficos (máximo 2 puntos) e de presentación (máximo 1 puntos); as faltas de ortografía descontaranse do seguinte xeito:

Faltas copiadas ou moi graves: 0,1 puntos cada unha

Resto de faltas, incluídos os tiles: 0,05 puntos cada falta

No caso de que se descubra a un alumno ou alumna copiando nalgunha proba, traballo ou exame anularáselle a parte implicada do exercicio.

2. CAA: 10%

Rúbrica da CAA

Estándares que se avalían

3. CSC: 10%

Observación da responsabilidade na entrega de tarefas, nos prazos, nocoidado do material e do respecto e a harmonía coas compañeiras/os

Rúbrica da CSC

4. CCEC: 10%

Observación do respecto e interese sobre as distintas manifestacións culturais e da súa creatividade

Rúbrica da CCEC

5. CSIEE: 5%

Rúbrica da CSIEE

6. CD: 5%

Observación da súa capacidade para manexar as TIC, buscar e transformar información e respectar as fontes de

información Instrumento de avaliación

Rúbrica da CD

2.1 RÚBRICAS:

RÚBRICA DA COMPETENCIA APRENDER A APRENDER (CAA)

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)
Esforzo e actitude (2,5 puntos)	Sempre amosa capacidade de atención, concentración e memoria. Sempre se interesa polas actividades da clase. Sempre amosa curiosidade, motivación e esforzo na comprensión de conceptos.	Case sempre amosa capacidade de atención, concentración e memoria. Case sempre se interesa polas actividades da clase. Case sempre amosa bastante curiosidade e motivación. Xeralmente esfórzase na comprensión de conceptos.	Ás veces perde a atención, desconcéntrase e/ou cústalle memorizar. Ás veces interésase polas actividades da clase. Ás veces amosa certa curiosidade e/ou motivación. Só se esforza ás veces na comprensión de conceptos.	Nunca ou case nunca presta atención, perde a concentración con frecuencia e cústalle moito memorizar. Nunca ou case nunca se interesa polas actividades da clase. Nunca ou case nunca amosa curiosidade nin se

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)
				esforza na comprensión de conceptos.
Organización e planificación (2,5 puntos)	Sempre organiza e planifica axeitadamente as súas tarefas e distribúe ben os tempos. Sempre salienta nos traballos os aspectos esenciais fronte aos secundarios.	Case sempre organiza e planifica as súas tarefas, pero ás veces ten que redistribuír os tempos. Case sempre salienta nos traballos os aspectos esenciais fronte aos secundarios.	Ás veces comete erros na organización e planificación das súas tarefas e ten dificultades coa adecuada distribución dos tempos. Ás veces cústalle diferenciar nos traballos os aspectos esenciais dos secundarios.	Nunca ou case nunca organiza nin planifica as súas tarefas e case sempre ten problemas coa distribución dos tempos. Nunca ou case nunca destaca nos traballos os aspectos esenciais fronte aos secundarios.
Estratexias de xestión da aprendizaxe (2,5 puntos)	Sempre selecciona adecuadamente as técnicas de estudo e as estratexias de resolución de exercicios ou problemas para obter o máximo rendemento. Sempre analiza, organiza e	Case sempre selecciona adecuadamente as técnicas de estudo e as estratexias de resolución de exercicios ou problemas para obter un rendemento satisfactorio. Sempre analiza, organiza e	Coñece distintas técnicas de estudo e estratexias de resolución de exercicios ou problemas, pero ás veces non as selecciona con acerto. Ás veces ten dificultades para analizar, organizar e	Non aplica distintas técnicas de estudo e estratexias de resolución de exercicios ou problemas ou faino sempre de xeito errado. Case nunca ou nunca é

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)
	sintetiza conceptos e infire conclusións. É capaz de elaborar mapas conceptuais, esquemas ou resumos axeitados para avanzar na aprendizaxe.	sintetiza conceptos e case sempre infire conclusións. Case sempre é capaz de elaborar mapas conceptuais, esquemas ou resumos axeitados para avanzar na aprendizaxe.	sintetizar conceptos. Con frecuencia precisa axuda para inferir conclusións e elaborar mapas conceptuais, esquemas ou resumos que lle permitan avanzar na aprendizaxe.	quen de sintetizar e organizar conceptos nin inferir conclusións. Non é capaz de elaborar mapas conceptuais, esquemas ou resumos que lle sirvan para avanzar na aprendizaxe.
Autonomía e capacidade de autoavaliación (2,5 puntos)	Sempre avalía criticamente as súas producións e o proceso seguido para melloralas. Sempre utiliza os recursos ao seu alcance para documentarse sobre o que descoñece ou como apoio/ampliación para realizar as tarefas.	Case sempre avalía satisfactoriamente as súas producións e o proceso seguido para melloralas. Case sempre usa os recursos ao seu alcance para documentarse sobre o que descoñece ou como apoio para realizar as tarefas.	Ás veces avalía as súas producións pero só ocasionalmente obtén conclusións para melloralas. Ás veces usa algúns dos recursos que ten ao seu alcance como apoio para realizar as tarefas.	Nunca ou case nunca avalía as súas producións. Nunca ou case nunca usa os recursos que ten ao seu alcance para documentarse nin como apoio para realizar as tarefas.

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)

RÚBRICA DA COMPETENCIA CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS (CCEC)

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)
Respecto pola cultura (2,5 puntos)	Sempre mostra interese e respecto por diferentes manifestacións artísticas e culturais. Sempre amosa interese pola conservación do patrimonio e implícase activamente cando corresponde.	Case sempre mostra interese e respecto por diferentes manifestacións artísticas e culturais. Case sempre amosa interese pola conservación do patrimonio e é doado conseguir que se implique nesta tarefa.	Ás veces mostra interese e respecto por diferentes manifestacións artísticas e culturais. Ás veces amosa interese pola conservación do patrimonio, pero non adoita implicarse nesta tarefa.	Nunca ou case nunca mostra interese e /ou respecto por diferentes manifestacións artísticas e culturais. Non lle dá ningunha importancia á conservación do patrimonio.
Goce da cultura	Sempre goza coas diferentes manifestacións culturais e	Case sempre goza coas manifestacións culturais e	Ás veces goza con algunhas manifestacións	Nunca ou case nunca goza coas manifestacións

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)
(2,5 puntos)	artísticas, enténdelas como parte do desenvolvemento do pensamento e como unha riqueza e patrimonio dos pobos. Aprecia as manifestacións artístico-culturais cotiás como arquitectura, vivenda, moda, folclore etc.	artísticas,enténdelas como parte do desenvolvemento do pensamento e como unha riqueza e patrimonio dos pobos. Case sempre aprecia manifestacións artístico-culturais cotiás como arquitectura, vivenda, moda, folclore etc.	culturais e artísticas,pero non as entende como parte do desenvolvemento do pensamento nin como unha riqueza e patrimonio dos pobos. Só ás veces aprecia algunhas manifestacións artístico-culturais cotiás.	culturais nin as considera importantes no desenvolvemento do pensamento nin como riqueza dos pobos. Nunca ou case nunca aprecia manifestacións artístico-culturais cotiás.
Participación (2,5 puntos)	Sempre participa nas actividades artístico-culturais organizadas na propia comunidade.	Case sempre participa nas actividades artístico-culturais organizadas na propia comunidade.	Ás veces participa nas actividades artístico-culturais organizadas na propia comunidade.	Nunca ou case nunca participa nas actividades artístico-culturais organizadas na propia comunidade.
Habilidades creativas	Ten unha grande iniciativa e creatividade para expresarse a través de diferentes códigos	Ten iniciativa e bastante creatividade para expresarse a través de	Ten iniciativa suficiente e unha creatividade básica para expresarse a través	Non ten iniciativa nin creatividade para expresarse a través dalgún

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)
(2,5 puntos)	artísticos e empregar distintos materiais e técnicas no deseño de proxectos ou na realización das actividades propostas.	diferentes códigos artísticos e empregar distintos materiais e técnicas no deseño de proxectos ou na realización das actividades propostas.	dalgúns códigos artísticos e empregar algúns materiais e técnicas no deseño de proxectos ou na realización das actividades propostas.	código artístico e/ou empregar algún material e técnica no deseño de proxectos ou na realización das actividades propostas.

RÚBRICA DA COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICA (CSC)

	EXCELENTE (2-1,5 puntos)	SATISFACTORIO (1,5-1 puntos)	BÁSICO (1-0,5 puntos)	ESCASO (0,5-0 puntos)
Harmonía coas compañeiras e compañeiros (2 puntos)	Sempre traballa con tolerancia e de bo grao con calquera das compañeiras e compañeiros. Nunca mostra actitudes sexistas nin discriminatorias.	Case sempre traballa con tolerancia e de bo grao con calquera das compañeiras e compañeiros. Case nunca mostra actitudes sexistas nin discriminatorias .	Ás veces traballa con tolerancia e de bo grao cos compañeiros/os pero prefire traballar só con parte deles/as. Ás veces mostra actitudes sexistas e/ou	Ten dificultades para traballar con todos ou case todos os seus compañeiros/as. Con frecuencia mostra actitudes sexistas e/ou discriminatorias.

	<p>Nunca usa linguaxe sexista e/ou discriminatoria.</p> <p>Sempre respecta a diversidade.</p>	<p>Case nunca usa unha linguaxe sexista e/ou discriminatoria e, se o fai, autocorríxese.</p> <p>Case sempre respecta a diversidade.</p>	<p>discriminatorias.</p> <p>Ás veces usa unha linguaxe sexista e/ou discriminatoria pero trata de autocorririrse.</p> <p>Ás veces respecta a diversidade.</p>	<p>Con frecuencia usa unha linguaxe sexista e/ou discriminatoria e non trata de autocorririrse.</p> <p>Nunca ou case nunca respecta a diversidade.</p>
<p>Interese e coidado do material (2 puntos)</p>	<p>Sempre participa activamente nas actividades propostas.</p> <p>Sempre se interesa por manter en bo estado o material, propio e alleo, e respecta as normas de uso.</p>	<p>Case sempre participa activamente nas actividades propostas.</p> <p>Case sempre se interesa por manter en bo estado o material, propio e alleo, e respecta as normas de uso.</p>	<p>Ás veces participa activamente nas actividades propostas.</p> <p>Ás veces interésase por manter en bo estado o material, propio e alleo, e respecta as normas de uso.</p>	<p>Nunca ou case nunca participa activamente nas actividades propostas.</p> <p>Ten dificultades para manter en bo estado o material, propio e alleo, e para respectar as normas de uso.</p>
<p>Utilización de valores (2 puntos)</p>	<p>Sempre é solidario/a e ofrece a súa axuda cando alguén a necesita.</p> <p>Sempre cumpre as normas porque comprende a súa importancia para evitar</p>	<p>Case sempre é solidario/a e adoita ofrecer a súa axuda cando alguén a necesita.</p> <p>Case sempre cumpre as normas para evitar conflitos e, se os hai, adoita</p>	<p>Ás veces é solidario/a e ofrece a súa axuda cando alguén a necesita.</p> <p>Ás veces non cumpre as normas, pero se hai conflitos trata de</p>	<p>Nunca ou case nunca é solidario/a e ten dificultades para ofrecer a súa axuda cando alguén a necesita</p> <p>Nunca ou case nunca respecta as normas e non</p>

	<p>conflitos e, se os hai, sempre se involucra na súa solución.</p> <p>Sempre adopta, por iniciativa propia, actitudes de respecto e coidado do medio ambiente.</p> <p>Sempre aplica hábitos de hixiene e saúde.</p>	<p>involucrarse na súa solución.</p> <p>Case sempre adopta, por iniciativa propia, actitudes de respecto e coidado do medio ambiente.</p> <p>Case sempre aplica hábitos de hixiene e saúde.</p>	<p>involucrarse na súa solución.</p> <p>Ás veces adopta, por iniciativa propia, actitudes de respecto e coidado do medio ambiente.</p> <p>Ás veces aplica hábitos de hixiene e saúde.</p>	<p>adoita involucrarse na solución dos conflitos.</p> <p>Nunca ou case nunca adopta actitudes de respecto e coidado do medio ambiente.</p> <p>Nunca ou case nunca aplica hábitos de saúde e hixiene.</p>
<p>Participación no grupo (2 puntos)</p>	<p>Sempre participa activamente no traballo en grupo, implícase na organización, achega ideas e traballa colaborativamente.</p> <p>Sempre admite e respecta todas as opinións e axuda a resolver conflitos se os hai.</p> <p>Sempre respecta as quendas.</p>	<p>Case sempre participa no traballo en grupo, adoita implicarse na organización, achegar ideas e traballar colaborativamente.</p> <p>Case sempre admite e respecta as opinións e axuda a resolver conflitos se os hai.</p> <p>Case sempre respecta as quendas.</p>	<p>Participa no traballo en grupo pero só ás veces se implica na organización, achega ideas e traballa colaborativamente.</p> <p>Só ás veces admite e respecta as opinións ou parte delas e cústalle axudar a resolver conflitos se os hai.</p> <p>Só ás veces respecta as quendas.</p>	<p>Nunca ou case nunca participa no traballo en grupo nin se implica na organización nin achega ideas nin traballa colaborativamente.</p> <p>Nunca ou case nunca admite nin respecta as opinións nin axuda a resolver conflitos.</p> <p>Nunca ou case nunca respecta as quendas.</p>

Responsabilidade de (2 puntos)	Sempre cumpre cos prazos marcados e realiza todas as tarefas.	Case sempre cumpre cos prazos marcados e realiza todas as tarefas.	Ás veces non respecta os prazos, pero realiza a maioría das tarefas.	Nunca ou case nunca respecta os prazos nin realiza a maioría das tarefas.
	Sempre é responsable á hora de traer o material necesario.	Case sempre é responsable á hora de traer o material necesario.	Ás veces non é responsable á hora de traer o material necesario.	Nunca ou case nunca trae o material necesario.

RÚBRICA DA COMPETENCIA DIXITAL (CD)

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)
Fontes de información (2,5 puntos)	Procura información na rede demostrando habilidade no seu filtrado. Extrae a información precisa, escollendo con criterio o que realmente necesita. Procesa a información e manipúlaa tratando de evitar	Procura información na rede pero ten certa dificultade no seu filtrado . Extrae a información precisa, aínda que ás veces necesita axuda . Procesa a información e	Procura información na rede de forma guiada . Non ten un criterio claro para extraer a información precisa e necesita axuda constante. Fai una manipulación da información moi básica e	Cústalle moito a procura de información na rede aínda que sexa de forma guiada. Non é capaz de extraer da informacións datos que precisa. Non manipula nin procesa a información .

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)
	o copiado literal.	manipúlaa , pero non se preocupa por evitar o copiado literal.	cópiaa toda ou case toda de xeito literal.	
Capacidade para traballar coas TIC (2,5 puntos)	Coñece e usa aplicacións informáticas axeitadas á tarefa para confeccionar, compartir e/ou presentar os seus traballos. Manéxaas con destreza e crea documentos de calidade.	Coñece e usa a maioría das aplicacións informáticas axeitadas á tarefa para confeccionar, compartir e/ou presentar os seus traballos. Manexa a maioría delas con bastante destreza e crea documentos dixitais dunha calidade aceptable.	Coñece e usa só algunhas aplicacións informáticas axeitadas para confeccionar, compartir e presentar os seus traballos. Necesita bastante axuda para manexalas e para que os documentos xerados sexan dunha calidade mínima.	Non coñece nin usa as aplicacións máis comúns axeitadas á tarefa para confeccionar, compartir e presentar os seus traballos. Necesita axuda constante para o seu manexo e, mesmo de xeito guiado, produce documentos de baixa calidade.
Linguaxe específica (2,5 puntos)	Interpreta correctamente a simboloxía propia das aplicacións informáticas, de modo que é capaz de iniciarse de forma autónoma no seu	Interpreta correctamente a simboloxía propia das aplicacións informáticas, pero precisa de axuda para iniciarse no seu	Ten dificultades na interpretación da simboloxía propia das aplicacións informáticas e presenta dificultades para	Non coñece a simboloxía propia das aplicacións informáticas e non é quen de utilizalas correctamente aínda que sexa de forma

	EXCELENTE (2,5-2 puntos)	SATISFACTORIO (2-1,5 puntos)	BÁSICO (1,5-1 puntos)	ESCASO (1-0 puntos)
	manexo.	manexo.	desenvolverse con elas, precisando de axuda.	guiada.
Respecto no uso de recursos dixitais (2,5 puntos)	Sempre inclúe nas súas producións as referencias ás fontes utilizadas. Sempre respecta os principios legais e éticos na utilización de fontes de información e/ou contidos, incluso ao compartilos nas redes sociais.	Case sempre inclúeas referencias ás fontes utilizadas. Case sempre respecta os principios legais e éticos na utilización de fontes de información e/ou contidos, incluso ao compartilos nas redes sociais.	Esquécese con frecuencia de facer referencia ás fontes utilizadas. Hai que lembrarlle a cotío que respecte os principios legais e éticos na utilización de fontes e/ou contidos.	Non fai referencias ás fontes utilizadas. Non amosa interese polo respecto aos principios legais e éticos na utilización de fontes e/ou contidos, incumpríndoos intencionadamente.

Ademais aplicaremos a seguinte rúbrica para avaliar o sentido de iniciativa e espírito emprendedor

RÚBRICA DA COMPETENCIA DE SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR (CSIEE)

	Excelente (2,5-2)	Satisfactorio (2-1,5)	Básico (1,5-1)	Escaso (1-0)
Autonomía	É quen de traballar con autonomía. Esfórzase para rematar as súas iniciativas demostrando confianza en sí mesmo e persevera no esforzo cando a iniciativa así o requira.	É quen de traballar con autonomía. Só pide axuda puntualmente. Esfórzase para rematar as súas iniciativas aínda que cando son moi ambiciosas non persevera..	Traballa con autonomía pero ás veces precisa axuda. Esfórzase para rematar as súas iniciativas pero dubida de si mesmo e acaba perdendo o interese.	Necesita supervisión do seu traballo. Xeralmente non se esforza e perde o interese axiña en concluír as súas iniciativas.
Comunicación	Esfórzase e utiliza os recursos necesarios para comunicar as súas ideas do xeito máis convincente posible. Cando fala representando ao seu grupo, demostra liderazgo.	Faise entender satisfactoriamente e utiliza os recursos precisos para comunicar as súas ideas. Cando fala representando ao seu grupo, demostra una posición importante dentro del.	Comunica de forma sinxela as súas ideas aínda que non é moi creativo nos recursos utilizados.	Non é capaz de comunicar as súas ideas nin é quen de usar recursos que o apoiem
Análise e planificación	É capaz de establecer plans de acción, identificando os puntos fortes e débiles tanto de si mesmo coma do propio plan,	É capaz de establecer plans de acción, xeralmente é quen de desenvolverlos e presenta certa dificultade en	É capaz de establecer sinxelos plans de acción, ás veces é quen de desenvolverlos, tendo	Non é capaz de establecer desenvolver nin avaliar plans de acción.

	Excelente (2,5-2)	Satisfactorio (2-1,5)	Básico (1,5-1)	Escaso (1-0)
	desenvolvelos e autoavalialos de xeito realista.	autoavalialos.	dificultade en autoavalialos.	
Habilidades	Resolve problemas de xeito creativo, con iniciativa e adaptándose aos cambios cando xurdan. Toma decisións e amosa iniciativa.	Resolve problemas baseándose noutros similares, e, amosa certa iniciativa. Trata de adaptarse aos cambios cando xurdan. Toma decisións e amosa certa iniciativa.	Resolve problemas de xeito guiado. Non sempre se adapta aos cambios. Cústalle tomar decisións e amosa pouca iniciativa	Non é quen de resolver problemas. Non toma decisións nin ten iniciativa.

2.2 COMPETENCIAS CLAVE POR CURSOS

1º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A realidade creada e os acontecementos son signos	1. Recoñecer e valorar que a realidade é don de Deus.	1.1 Expresa por escrito sucesos imprevistos nos que		CCL/CAA	X		

de Deus		recoñece que a realidade é dada. 1.2 Avalía, compartindo cos seus compañeiros, sucesos e situacións na que queda de manifesto que a realidade é don de Deus.		CSC/CSIE E	X		
	2. Identificar a orixe divino da realidade.	2.1 Argumenta a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus.		CCL	X		
	3. Contrastar a orixe da creación nos diferentes relatos relixiosos acerca da creación.	3.1 Relaciona e distingue, explicando coas súas palabras, a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e o relato bíblico.	Nomea as expresións relixiosas máis antigas.	CCL/CEC C	X	X	
	4. Diferenciar a explicación teolóxica e científica da creación	4.1 Coñece e sinala as diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación. 4.2 Respecta a autonomía existente entre as	Establece as diferenzas entre as relixións da Antigüidade e o Cristianismo.	CCL/CAA CSC	X X	X X	

		explicacións, teolóxica e científica, da creación.					
--	--	--	--	--	--	--	--

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A historia de Israel: elección, alianza, monarquía e profetismo.	1. Coñecer, contratar y apreciar os principais acontecementos da historia de Israel.	1.1 Coñece, interpreta e constrúe unha liña do tempo cos principais acontecementos e personaxes da historia de Israel. 1.2 Aмосa interese pola historia de Israel e dialoga con respecto sobre os beneficios desta historia para a humanidade.	Describe os personaxes máis significativos da Historia da Salvación.	CCL/CAA CCEC/CS C		X	X
	2. Sinalar e identificar os diferentes modos de comunicación que Deus usou nas distintas etapas da historia e Israel.	2.1 Busca relatos bíblicos e selecciona xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.	Elabora unha reflexión persoal sobre personaxes e acontecementos bíblicos.	CCL/CAA		X	X
	3. Distinguir e comparar o	3.1 Lembra e explica		CCL		X	

	procedemento co que Deus se manifesta nas distintas etapas da historia de Israel.	construtivamente, de modo oral ou por escrito, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.					
--	---	---	--	--	--	--	--

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A divindade e humanidade de Xesús. 2. Os evanxeos: testimonio e anuncio. 3. Composición dos evanxeos.	1. Distinguir en Xesús os rasgos da súa natureza divina e humana.	1.1 Identifica e clasifica de xeito xustificando as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos.	Identifica os rasgos da persoa de Xesús e as características da súa mensaxe.	CAA			X
		1.2 Esfórzase por comprender as manifestacións de ambas naturezas expresadas nos relatos evanxélicos.		CSIEE			X
	2. Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos.	2.1 Recoñece a partir da lectura dos textos evanxélicos os trazos da persoa de Xesús e deseña o seu perfil.	Identifica os rasgos esenciais do contexto sociopolítico e histórico no que naceu Xesús.	CCL/CD			X
3. Coñecer e comprender o	3.1 Ordena e explica coas		CCEC/CC			X	

	proceso de formación dos evanxeos.	súas palabras os pasos do proceso formativo dos evanxeos.		L			
--	------------------------------------	---	--	---	--	--	--

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A igrexa, presenza de Xesucristo na historia. 2. O Espírito Santo edifica continuamente a igrexa.	1. Comprender a presenza de Xesucristo hoxe na Igrexa.	1.1 Sinala e explica as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa: sacramentos, palabra de Deus, autoridade e caridade.	Sinala as distintas formas de presenza de Xesús na Igrexa.	CD/CCL			X
	2. Recoñecer que a acción do Espírito Santo da vida á Igrexa	2.1 Coñece e respecta que os sacramentos son acción do Espírito para construír a Igrexa. 2.2 Asocia a acción do espírito nos sacramentos coas distintas etapas e momentos da vida. 2.3 Toma conciencia e aprecia		CSC CAA CAA/CCL			X X X

		a acción do Espírito para o crecemento da persoa.					
--	--	---	--	--	--	--	--

2º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A persoa humana, criatura de Deus libre e intelixente. 2. O fundamento da dignidade da persoa. 3. O ser humano colaborador da creación de Deus.	1. Establecer diferenzas entre o ser humano creado e a imaxe de Deus e os animais.	1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.	Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.	CCL/CAA	X		
	2. Relacionar a condición de criatura coa orixe divina.	2.1 Distingue e debate de forma xustificada e respetuosa a orixe do ser humano.		CSIEE	X		
	3. Explicar a orixe da dignidade do ser humano como criatura de Deus.	3.1 Valora, en situacións da súa contorna, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc			CCEC/CSC	X	
	4. Entender o sentido e a	4.1 Clasifica accións do ser	Clasifica accións do ser	CSIEE	X		

	finalidade da acción humana.	humano que respectan ou destrúen a creación. 4.2 Deseña en pequeno grupo un plan de colaboración co seu centro educativo no que se inclúan polo menos cinco necesidades e as posibles solucións que o propio grupo levaría a cabo	humano que respectan ou destrúen a creación.	CSIEE	X		
--	------------------------------	--	--	-------	---	--	--

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Aceptación da revelación: A fe. 2. Orixe, composición e interpretación dos libros sagrados.	1. Coñecer e aceptar que Deus se revela na historia.	1.1 Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.	Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.	CCL/CAA	X		
	2. Comprender e valorar que a fe é a resposta á iniciativa salvífica de Deus.	2.1 Interésase por coñecer e valora a resposta de fe ao Deus que se revela.		CAA/CS C	X		
	3. Coñecer e definir a	3.1 Identifica, clasifica e	Identifica os rasgos esenciais	CCEC		X	

	estrutura e organización da Biblia.	compara as características fundamentais dos Libros Sagrados mostrando interese pola súa orixe divina.	da Igrexa e a súa influencia na nosa cultura.				
	4. Coñecer e respectar os criterios do maxisterio da Igrexa entorno a interpretación bíblica.	4.1 Le, localiza e esquematiza os criterios recolleitos na Dei Verbum en torno á interpretación da Biblia valorándoos como necesarios.		CCL		X	
	5. Recoñecer na inspiración a orixe da sacralidade do texto bíblico.	5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos. 5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e o autor humano.		CAA CAA		X X	

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE	TEMP		
					T1	T2	T3

				 			
1. Deus revélase en Xesucristo. Deus uno e trino... 2. O credo, síntese da acción salvífica de Deus na historia.	1. Mostrar interese por recoñecer o carácter relacional da divindade na revelación de Xesús.	1.1 Coñece e describe as características do Deus cristián. 1.2 Le relatos mitolóxicos, localiza trazos das divindades das relixións politeístas e contrástaos coas características do Deus cristián.	Contrasta as opcións e actitudes que configuran a propia vida con valores e normas que xurden do Evanxeo, para actuar en consecuencia.	CCL/CC EC CCL	X	X	X
	2. Vincular o sentido comunitario da trinidad coa dimensión relacional humana.	2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para alcanzar a súa identidade a semellanza de Deus.		CSC		X	
	3. Descubrir o carácter histórico da formulación do credo cristián.	3.1 Confecciona materiais onde se expresan os momentos relevantes da historia salvífica e relacións coas verdades de fe formuladas no Credo.		CAA/CSI EE		X	
	4. Recoñecer as verdades da	4.1 Clasifica as verdades de fe		CCL/CAA		X	

	fe cristián presentes no credo.	contidas no Credo e explica o seu significado.					
--	---------------------------------	--	--	--	--	--	--

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Expansión da Igrexa, as primeiras comunidades. 2. As notas da Igrexa.	1. Comprender a expresión do cristianismo a través das primeiras comunidades cristiáns.	1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiás e describe as súas características.	Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Paulo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no mundo pagán.	CD/CCL			X
		1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Paulo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no mundo pagán.		CAA			X
	2. Xustificar que a Igrexa é unha santa, católica e apostólica.	2.1 Describe e valora a raíz da unidade e santidade da Igrexa. 2.2 Elabora materiais, utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación,		CSC			X
				CAA/CSIE E			X

		onde se reflicte a universalidade e apostolicidade da Igrexa.					
--	--	---	--	--	--	--	--

3º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A natureza humana desexa o infinitivo. 2. A busca de sentido na experiencia da enfermidade, a morte, a dor....	1. Recoñecer o desexo de plenitude que ten a persoa.	1.1 Expresa e comparte en grupo situacións e circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.		CCL/CAA	X	X	X
	2. Comparar razoadamente distintas respostas fronte á finitude do ser humano.	2.1 Analiza e valora a experiencia persoal fronte os feitos belos e dolorosos 2.2 Selecciona escenas de películas ou documentais que amosan a busca de senso.	Descubrir a Biblia como base bibliográfica dos valores e sentimentos do ser humano, analizando os feitos relacionados coa historia de Israel.	CCEC/C SC CD/CAA	X	X	X

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A ruptura do home con Deus polo pecado. 2. O relato bíblico do pecado orixinal.	1. Descubrir que o pecado radica no rechazo á intervención de Deus na propia vida.	1.1 Identifica, analiza e comenta situacións actuais onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus.		CAA/CS C	X	X	X
	2. Distinguir a verdade revelada do roupaxe literario no relato do Xénese	2.1 Analiza o texto sagrado diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria e recrea un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual.	Resume o argumento e a principal ensinanza do relato bíblico do pecado orixinal.	CAA/CSI EE	X	X	X

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A persoa transformada polo encontro con Xesús.	1. Recoñecer e apreciar que o encontro con Cristo cambia a	1.1 Busca e selecciona biografía de conversos.		CD		X	

	forma de comprender o mundo, a historia, a realidade, as persoas, etc.	1.2 Expresa xuízos respectuosos sobre a novidade que o encontro con Cristo introduciu na forma de entender o mundo, segundo as biografías seleccionadas.		CSC		X	
	2. Comprender que a pertenza a Cristo conleva unha nova forma de comportarse na vida.	2.1 Crea e comparte textos, vídeos clip, curtos, para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Cristo.	Recoñece os distintos sentidos da vida propostos polas relixións monoteístas.	CAA/CSI EE	X	X	X

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A igrexa, lugar de encontro con Cristo. 2. Experiencia de plenitude no encontro con Cristo.	1. Tomar conciencia do vínculo indisoluble entre o encontro con Cristo e a pertenza á Igrexa.	1.1 Busca, selecciona e presenta xustificando a experiencia dunha persoa que encontrou a Cristo na Igrexa.		CCL/CD			X
	2. Valorar criticamente a experiencia de plenitude que	2.1 escoita testemuños de cristiáns e debate con		CSC			X

	promete Cristo.	respecto, acerca da plenitude de vida que neles se expresa.					
	3. Identificar na cultura a riqueza e a beleza que xenera a fe.	3.1 Aмосa mediante exemplos previamente seleccionados que a experiencia cristiá foi xeradora de cultura ao longo da historia. 3.2 Defende de forma razoada a influencia da fe na arte, o pensamento, os costumes, a saúde, a educación, etc.	Explica o sentido das peregrinacións cristiás. Interpreta unha obra de arte.	CSC/CA A CCEC		X X	X X

4º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. As relixións: busca do sentido da vida. 2. Plenitude na experiencia relixiosa: a revelación de Deus na historia.	1. Aprender e memorizar os principais rasgos comúns das relixións.	1.1 Identifica e clasifica os trazos principais (ensino, comportamento e culto) nas relixións monoteístas. 1.2 Busca información e	Valora o que supuxeron as grandes relixións á cultura, á arte e o desenvolvemento integral das persoas.	CCL/CAA CCL/CD	X X		

		presenta ao grupo as respostas das distintas relixións ás preguntas de sentido.					
	2. Comparar e distinguir a intervención de Deus na historia dos intentos humanos de resposta ás busca de sentido.	2.1 Razoa por que a revelación é a plenitude da experiencia relixiosa. 2.2 Analiza e debate as principais diferenzas entre a revelación de Deus e as relixións.	Explica as principais manifestacións da relixiosidade e o seu significado na vida cristiá e os seus compromisos coa sociedade.	CCL/CAA CSC	X X		

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A fidelidade de Deus á alianza co ser humano. 2. A figura mesiánica do Servo de Yahveh.	1. Recoñecer e valorar as accións de Deus fiel ao longo da historia.	1.1 Identifica e aprecia a fidelidade permanente de Deus que atopa na historia de Israel. 1.2. Toma conciencia e		CAA/CCEC CAA/CSIE E		X X	

		agradece os momentos da súa historia nos que recoñece a fidelidade de Deus.					
	2. Comparar e apreciar a novidade entre o Mesías sufrinte e o Mesías político.	2.1 Identifica, clasifica e compara os trazos do Mesías sufrinte e o Mesías político. 2.2 Esfórzase por comprender a novidade do Mesías sufrinte como criterio de vida.	Identifica, clasifica e compara os trazos do Mesías sufrinte e o Mesías político.	CCEC CAA/CSC		X X	

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A chamada de Xesús a colaborar con El xenera unha comunidade.	1. Descubrir a iniciativa de Cristo para formar unha comunidade que orixina a Igrexa.	1.1 Localiza, selecciona e argumenta en textos evanxélicos a chamada de Xesús		CCL/CAA		X	
	2. Coñecer e apreciar a invitación de Xesús a colaborar na súa misión.	2.1 Le de xeito comprensivo un evanxeo, identifica e describe a misión salvífica de		CCL/CS C		X	X

		Xesús. 2.2 Busca e identifica persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo por que continúan a misión de Xesús.	Comprende a dimensión moral da existencia humana, detectando os valores dominantes na sociedade actual e contrastalos cos principios da moral cristiá.	CSIEE		X	X
--	--	--	--	-------	--	---	---

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A pertenza a Cristo na Igrexa ilumina todas as dimensións do ser humano. 2. A autoridade eclesial ao servizo da verdade. 3. A misión do cristián no mundo: construír a civilización do amor.	1. Descubrir e valorar que Cristo xenera unha forma nova de usar a razón e a liberdade, e de expresar a afectividade da persoa.	1.1 Elaborar xuízos a partir de testemuños que exemplifiquen unha forma nova de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade. 1.2 Adquire o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen. 1.3 É consciente das diferentes formas de vivir a		CCL/CAA			X
				CAA/CS C			X
				CAA			X

		afectividade e prefire a que recoñece como máis humana.				
2. Distinguir que a autoridade está ao servizo da verdade.	2.1	Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica como recoñece nelas a verdade.	Recoñece as aportacións que a Igrexa fai a humanidade no campo da acción social e o progreso dos pobos no mundo actual.	CCL/CAA		X
	2.2	Recoñece e valora na Igrexa distintas figuras que son autoridade, polo servizo ou polo testemuño.		CAA/CS C		X
	2.3	Localiza e xustifica tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.		CCL/CC EC		X
3. Relacionar a misión do cristián coa construción do mundo.	3.1	Investiga e debate sobre as iniciativas eclesiais da súa contorna que colaboran na construción da civilización do amor.		CCEC		X

1º BAC

BLOQUE 1: ANTROPOLOXÍA CRISTIANA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. O home, ser relixioso que busca un sentido á vida. Expresións históricas do sentido relixioso. 2. O misterio da persoa humana. Fundamento da súa dignidade. 3. Diversas posturas ante o feito relixioso na sociedade actual.	1. Recoñecer e respectar a necesidade de sentido no home.	1.1 Reflexiona sobre os acontecementos mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.	Reflexiona sobre os acontecementos mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.	CCL/CS C	X		
	2. Comparar manifestacións históricas que permitan desvelar dende sempre o sentido relixioso do ser humano.	2.1 Identifica e diferenza a diversidade de respostas salvíficas que amosan as relixións.		CAA	X		
	3. Dar razón da raíz divina da dignidade humana.	3.1 Descubre, a partir dun visionado que amose a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano a súa condición de criatura. 3.2 Investiga, obtén datos		CAA CD/CSC	X X		

		estadísticos e analiza sacando conclusións, comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.					
	4. Identificar e contrastar no momento actual diversas respostas de sentido.	4.1 Cualifica as respostas do sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástalas coa resposta da salvación que ofrecen as relixións.	Cualifica as respostas do sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástalas coa resposta da salvación que ofrecen as relixións.	CCEC	X		

BLOQUE 2: DOCTRINA SOCIAL DA IGREXA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Orixe e evolución da doutrina social da Igrexa. 2. Principios fundamentais da doutrina social da Igrexa.	1. Coñecer e valorar o contexto en que nace e a ensinanza da doutrina social da Igrexa.	1.1 Identifica problemas sociais de finais do século XIX. Estuda a súa evolución ata a actualidade e analiza as respostas da doutrina social da Igrexa.		CAA/CSIE E		X	

	2. Identificar a dignidade humana como clave para unha convivencia xusta entre os homes, diferenciándoa dos recoñecementos que o Estado realiza a través das leis.	2.1 Elabora unha definición persoal sobre os termos, legal, ético e moral. Explica publicamente as diferenzas entre os termos coa axuda de medios audiovisuais.		CCL/CAA		X	
	3. Coñecer e aplicar os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos.	3.1 Comprende e define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade. Aplica a situacións concretas os devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa	Coñece e aplica os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos.	CAA		X	

BLOQUE 3: RELACIÓN ENTRE A RAZÓN, A CIENCIA E A FE.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Formas de coñecemento	1. Coñecer e distinguir os	1.1 Identifica, a través de	Identifica e diferenza os	CAA/CD			X

<p>ao longo da historia coas que o ser humano descobre a realidade e a verdade.</p> <p>2.Recorrido histórico das relacións entre a ciencia e a fe.</p>	<p>diferentes métodos utilizados polas persoas para coñecer a verdade.</p>	<p>fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que aspectos da realidade permite coñecer cada método.</p>	<p>diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica.</p>				
<p>3. Vínculo indisoluble entre ciencia e ética.</p>	<p>2. Coñecer e aceptar con respecto os momentos históricos de conflitos entre a ciencia e a fe, sabendo dar razóns xustificadas da actuación da Igrexa.</p>	<p>2.1 Recoñece con asombro e esfórzase por comprender a orixe divina do cosmos e distingue que non provén do caos ou o azar.</p> <p>2.2 Infórmase con rigor e debate respectuosamente, sobre o caso de Galileo, Servet, etc. Escribe a súa opinión, xustificando razoadamente as causas e consecuencias dos devanditos conflitos.</p>		<p>CAA</p> <p>CSC/CC EC</p>			<p>X</p> <p>X</p>
	<p>3. Ser consciente da necesidade de relación entre ciencia e ética para que exista</p>	<p>3.1 Aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da</p>		<p>CAA/CC EC</p>			<p>X</p>

	verdadeiro progreso humano.	dignidade humana. 3.2 Analiza casos e debate de xeito razoado as consecuencias que se derivan dun uso da ciencia sen referencia ética.		CSC/CD			X
--	-----------------------------	---	--	--------	--	--	---

BLOQUE 4: A IGREXA XERADORA DE CULTURA AO LARGO DA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Significado do término e dimensións da cultura. 2. A vida monacal, fonte de cultura.	1. Coñecer e comparar diferentes acepcións do termo cultura.	1.1 Estuda, analiza e define o concepto de cultura en diferentes épocas e contrástao co carácter antropolóxico do ensino da Igrexa.		CAA/CCEE			X
	2. Ser consciente que a persoa é xeradora de cultura.	2.1 Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora un material audiovisual onde as compare criticamente.	Identifica que a persoa é xeradora de cultura.	CSIEE		X	X
	3. Caer na conta do cambio que o monacato introduce na	3.1 Coñece e respecta os trazos da vida monástica.		CSC/CCEC			X

	configuración do tempo e o traballo.	Identifica a súa influencia na organización social e a vida laboral. 3.2 Valora o traballo dos monxes por conservar a arte e a cultura grecolatina, elaborando un material audiovisual no que se recolla a síntese do seu estudo.		CCL/CCE C			
--	--------------------------------------	--	--	--------------	--	--	--

2º BAC

BLOQUE 1: ANTROPOLOXÍA CRISTIANA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A identidade do ser humano. 2. O mundo actual e a cuestión bioética.	1. Recoñecer e apreciar o carácter sexuado da persoa e a súa importancia para construír a súa identidade.	1.1 Comprende e respecta o significado bíblico da afirmación “home e muller os creou”.		CCL/CSC	X		
	2. Comprender e respectar os principios fundamentais da Igrexa respecto á vida.	2.1 Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionados co orixe, o	Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionados coa	CCL/CCEC	X		

		desenvolvemento e o final da vida. 2.2 Posúe argumentos para defender ou dar razóns dende a posición cristián ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.	orixe, o desenvolvemento e o final da vida.	CCL/CSC	X		
--	--	--	---	---------	---	--	--

BLOQUE 2: DOCTRINA SOCIAL DA IGREXA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A persoa, a vida, o traballo, as relacións internacionais e a economía á luz da doutrina eclesial.	1. Recoñecer e apreciar o cambio que a doutrina social da Igrexa outorga á persoa e á vida.	1.1 Descubre, valora e xustifica o sentido humanizador que ten o traballo.		CSC/CC EC	X		
	2. Deducir as consecuencias que implica a doutrina social da Igrexa no traballo, as relacións internacionais e a	2.1 Propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais ou internacionais para facer o	Busca e selecciona textos da Doutrina social da Igrexa que “iluminan” a política nacional e internacional sobre o	CAA/CSI EE	X	X	

	economía.	mundo máis humano.	traballo, a economía, as relacións internacionais, a vida e a persoa.				
--	-----------	--------------------	---	--	--	--	--

BLOQUE 3: RELACIÓN ENTRE A RAZÓN, A CIENCIA E A FE.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Aportacións dos investigadores cristiáns á ciencia e á técnica no contexto actual.	1. Recoñecer o valor social dos aportacións realizados por investigadores cristiáns.	1.1 Selecciona, estuda e expón a biografía dun investigador cristián resaltando as súas achegas ao ámbito da ciencia e a técnica.	Fai achegas da aportación da relixión cristiá á nosa cultura: Arquitectura, escultura, pintura, cine, música, literatura.	CCL/CAA		X	X

BLOQUE 4: A IGREXA XERADORA DE CULTURA AO LARGO DA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMP. CLAVE 	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A acción evanxelizadora da Igrexa e a promoción dos dereitos humanos.	1. Recoñecer os esforzos que a Igrexa realizou ao longo dos séculos para que se respecte	1.1 Nomea e explica situacións históricas nas que a Igrexa defendeu con radicalidade ao		CCL/CSC			X

2. A expresión da fe xenera beleza a través do arte.	a dignidade do ser humano e os seus dereitos.	home e xustifica a elección realizada.				
	2. Comprender que algunhas creacións culturais son a expresión da fe.	2.1 Selecciona obras de arte, investiga sobre o autor e descobre o seu sentido relixioso. Confecciona un material creativo que permita coñecer a eses artistas.	Selecciona obras de arte, investiga sobre o seu autor e descubre o seu sentido relixioso	CD/CSIE E/CCEC		X

3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO.

A área de Relixión e Moral Católica fundaméntase nas esixencias que leva consigo desenvolver, na escola, a educación integral e a aplicación duns dereitos expresados na Declaración Universal de Dereitos Humanos (1948, art. 26.3); a Constitución española (1978, art. 27.3); o Pacto Internacional de Dereitos Humanos, Económicos, Sociais e Culturais (1966, art. 13.3); a Carta dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea (2000, art. 10 e 14.3), etc. Ademais, está garantida polo Acordo suscrito entre o Estado español e a Santa Sé sobre Ensino e Asuntos Culturais (3-1-1979).

A práctica deste dereito leva consigo un ensino relixioso escolar e confesional. Este ensino concrétese na área de Relixión e Moral Católica, unha materia específica e rigorosamente escolar, ordinaria para os que a soliciten, equiparable ao resto das demais materias no rigor científico, na formulación dos seus obxectivos e contidos, e na súa significación educativa dentro do currículo.

Así mesmo, contribúe á formación integral do alumnado e ao pleno desenvolvemento da persoa en todas as súas capacidades.

A área de Relixión Católica é unha materia opcional curricular de carácter confesional. A súa identidade resúmese nas súas «Finalidades Educativas» ou «Obxectivos Xerais». Estes deben ser a meta e a directriz no seu deseño e desenvolvemento curricular (realización da programación xeral do curso, de cada unidade didáctica, etc.). As seguintes «Finalidades educativas da Educación Secundaria» sinalan as metas

finals ás que deben conducir todo curso e unidade didáctica de Relixión Católica:

1. Coñecer de maneira básica os elementos do fenómeno relixioso. Identificar a estrutura común nas relixións de maior vixencia.
2. Coñecer o significado dos signos e símbolos relixiosos máis relevantes, con especial atención aos sacramentos e ás prácticas relixiosas máis estendidas na súa contorna.
3. Coñecer a Biblia, na súa orixe, estrutura, finalidade e interpretación como expresión do amor de Deus e como expresión da revelación de Deus Pai aos homes.
4. Comprender os contidos da mensaxe cristiá que fundamentan a concepción do ser humano como un ser creado por Deus e destinado a ser fillo seu.
5. Identificar a Xesucristo como Fillo de Deus e salvador dos homes.
6. Coñecer e valorar a súa misión, a súa mensaxe, a súa vida e a súa presenza permanente na Igrexa polo Espírito Santo.
7. Comprender e valorar o sentido e finalidade da Igrexa como institución ao servizo da humanización e salvación que Cristo ofrece ao ser humano.
8. Coñecer e apreciar os valores e virtudes xerados na mensaxe e acontecemento cristián, que se realiza na Igrexa.
9. Comprender e distinguir a acción salvadora de Cristo e o carácter celebrativo de cada un dos sacramentos. Fundamentar o fondo significado cristián da tolerancia, participación, responsabilidade e solidariedade na doutrina cristiá, aplicándoos a situacións sociais habituais: traballo, lecer, xogo, familia, amigos...
10. Identificar os textos fundamentais da fe católica que constitúen o núcleo da mensaxe cristiá.
11. Descubrir os valores, testemuños dos santos e o servizo da Igrexa nos feitos máis importantes da historia.
12. Recoñecer os fundamentos racionais e revelados que xustifican o ensino moral da Igrexa católica, e orientan a relación do home con Deus, consigo mesmo e cos outros.

3.1. Obxectivos 1º ESO

- Recoñecer e valorar que a realidade é don de Deus, identificando a orixe divina da realidade.
- Contrastar a orixe da creación nos diferentes relatos relixiosos.
- Sinalar e identificar os diferentes modos de comunicación que Deus usou nas distintas etapas da historia de Israel.
- Coñecer e comprender o proceso de formación dos evanxeos.
- Distinguir en Xesús os trazos da súa natureza divina e humana.
- Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos.
- Comprender a presenza de Xesucristo hoxe na Igrexa.
- Recoñecer que a acción do Espírito Santo dá vida á Igrexa.

3.2. Obxectivos 2º ESO

- Identificar os principais trazos da primeira comunidade cristiá e valorar os inicios da súa acción evanxelizadora.
- Recoñecer a relación entre a tarefa da Igrexa de anunciar a Boa Nova e o compromiso dos cristiáns.
- Identificar nas celebracións cristiás os elementos comúns a toda celebración humana.
- Valorar a importancia e o significado dos sacramentos na vida do cristián.
- Recoñecer nas Benaventuranzas a proposta de felicidade que Xesús lle brinda á humanidade.
- Identificar as etapas da historia do pobo de Xesucristo.
- Comprender as peregrinacións.
- Recoñecer o trato que Xesús lles da ás mulleres.
- Valorar algunhas accións actuais en favor doutras persoas como forma de facer presente o Reinado de Deus que Xesús expresou coas parábolas.

3.3. Obxectivos 3º ESO

- Recoñecer o desexo de plenitude que ten a persoa
- Comparar razonadamente distintas respostas fronte á finitude do ser humano.
- Recoñecer e apreciar que o encontro con Cristo cambia a forma de comprender o mundo, a historia, a realidade, as persoas, etc.
- Comprender que a pertencencia a Cristo conleva unha nova forma de comportarse na vida .
- Tomar conciencia do vínculo indisoluble entre o encontro con Cristo e a pertencencia á Igrexa.
- Valorar criticamente a experiencia de plenitude que promete Cristo.
- Descubrir que o pecado radica no rexeitamento á intervención de Deus na propia vida.
- Distinguir a verdade revelada do ropaxe literario no relato do Xénese.

3.4. Obxectivos 4º ESO

- Identificar o modo en que a Igrexa se organiza no ámbito territorial e no funcional.
- Recoñecer o carácter apostólico da Igrexa, fundada sobre os apóstolos e dirixida polos seus sucesores, os bispos, baixo a primacía do papa, sucesor de san Pedro.
- Recoñecer o papel dos laicos na Igrexa e na sociedade.
- Valorar o diálogo entre a fe e a cultura.
- Valorar os primeiros concilios ecuménicos para a fe e a vida.
- Coñecer os Padres da Igrexa.
- Comprender o poder temporal da Igrexa para garantir a súa liberdade de acción pastoral e evangelizadora.
- Valorar o labor das organizacións cristiás comprometidas cos máis pobres e coñecer o método que empregan para analizar a realidade e actuar á luz do Evanxeo.

3.5. Obxectivos 1º Bacharelato

- Identificar e contrastar no momento actual diversas respostas de sentido.

- Coñecer e aplicar os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos.
- Recoñecer e respectar a necesidade de sentido no home.
- Comparar manifestacións históricas que permitan desvelar desde sempre o sentido relixioso do ser humano.
- Coñecer e aceptar con respecto os momentos históricos de conflito entre a ciencia e a fe, sabendo dar razóns xustificadas da actuación da Igrexa.
- Ser consciente da necesidade de relación entre ciencia e ética para que exista verdadeiro progreso humano.
- Coñecer e comparar diferentes acepcións do termo cultura.
- Ser consciente que a persoa é xeradora de cultura.

3.6. Obxectivos 2º Bacharelato

- Enmarcar as relixións, e en especial a fe cristiá, no contexto da resposta ao sentido da vida.
- Profundar nas relixións existentes na actualidade.
- Descubrir o papel da Igrexa nos medios de comunicación.
- Recoñecer como os medios de comunicación tratan á Igrexa e aos cristiáns.
- Elaborar unha síntese dos contidos éticos da fe cristiá.
- Responder aos problemas morais actuais dende as ensinanzas da Igrexa.
- Elaborar unha síntese do compromiso cristián.
- Detectar valores e contravalores da sociedade actual.
- Analizar as dificultades que formula obrar segundo o Evanxeo no mundo actual.
- Relacionar a cultura actual cunha visión cristiá do mundo.

4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DE: TEMPORALIZACIÓN. GRAO MÍNIMO DE

CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Neste apartado imos elaborar, para cada nivel desde 1º ESO ata 2º Bacharelato, unha táboa do seguinte xeito: na primeira columna especificamos os contidos, na seguinte columna especificamos os criterios de avaliación, na terceira os estándares de aprendizaxe (de agora en adiante EA), noutra columna os mínimos esixibles, na penúltima os procedementos e instrumentos de avaliación (recollemos todos os métodos que fan posible contrastar o grao de aprendizaxe da materia tendo en conta os diferentes elementos que constitúen o currículo. Os métodos agrupámoslos en catro grandes bloques: técnicas de observación sistemática, análise de producións dos alumnos, intercambios orais e probas específicas. Estes métodos, á súa vez, poden ser: Cadernos de clase escritos ou dixitais, listas de control, rexistros anecdóticos, escalas de observación, investigacións, textos, producións orais, plásticas ou musicais ou doutra natureza, tarefas de aplicación e síntese, exposición dun tema, cuestionarios, etc. Nas táboas o símbolo en formade cadrado indica o procedemento mentres que o asterisco indica o instrumento de avaliación.) A última columna fai referencia á temporalización.

1º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A realidade creada e os acontecementos son signos de Deus	1. Recoñecer e valorar que a realidade é don de Deus.	1.1 Expresa por escrito sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é dada.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase/ E-dixgal. ■ Proc: Intercambios 	X		

		1.2 Avalía, compartindo cos seus compañeiros, sucesos e situacións na que queda de manifesto que a realidade é don de Deus.		orais co alumnado. *Inst: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.			
2. Identificar a orixe divino da realidade.	2.1 Argumenta a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus.			■ Proc: Probas específicas *Inst: Exposición dun tema.	X		
3. Contrastar a orixe da creación nos diferentes relatos relixiosos acerca da creación.	3.1 Relaciona e distingue, explicando coas súas palabras, a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e o relato bíblico.	Nomea as expresións relixiosas máis antigas.		■ Proc: Cuestionario *Inst: Cuestionario	X	X	
4. Diferenciar a explicación teolóxica e científica da creación	4.1 Coñece e sinala as diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación. 4.2 Respecta a autonomía existente entre as	Establece as diferenzas entre as relixións da Antigüidade e o Cristianismo.		■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Investigación en internet ■ Proc: Análise da produción do alumnado	X X	X X	

		explicacións, teolóxica e científica, da creación.		*Inst: Traballo de explicación e síntese.			
--	--	--	--	---	--	--	--

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A historia de Israel: elección, alianza, monarquía e profetismo.	1. Coñecer, contratar y apreciar os principais acontecementos da historia de Israel.	1.1 Coñece, interpreta e constrúe unha liña do tempo cos principais acontecementos e personaxes da historia de Israel.	Describe os personaxes máis significativos da Historia da Salvación.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: observación sistemática. *Inst: Análise sistemático das tarefas realizadas na clase. ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Produción oral 		X	X
		1.2 Aмоса interese pola historia de Israel e dialoga con respecto sobre os beneficios desta historia para a humanidade.				X	X
	2. Sinalar e identificar os diferentes modos de comunicación que Deus usou nas distintas etapas da historia e Israel.	2.1 Busca relatos bíblicos e selecciona xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.	Elabora unha reflexión persoal sobre personaxes e acontecemento	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: observación sistemática. *Inst: rexistro da ausencia ou presenza dun determinado 		X	X

			s bíblicos.	rasgo, conduta ou secuencia de accións.			
	3. Distinguir e comparar o procedemento co que Deus se manifesta nas distintas etapas da historia de Israel.	3.1 Lembra e explica construtivamente, de modo oral ou por escrito, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Valoracións dos resumos.		X	

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A divindade e humanidade de Xesús. 2. Os evanxeos: testimonio e anuncio. 3. Composición dos evanxeos.	1. Distinguir en Xesús os rasgos da súa natureza divina e humana.	1.1 Identifica e clasifica de xeito xustifico as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos. 1.2 Esfórzase por comprender as manifestacións de ambas naturezas expresadas nos relatos evanxélicos.	Identifica os rasgos da persoa de Xesús e as características	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Valoracións dos resumos.			X
				<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Valoracións dos			X

			da súa mensaxe.	resumos.			
	2. Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos.	2.1 Recoñece a partir da lectura dos textos evanxélicos os trazos da persoa de Xesús e deseña o seu perfil.	Identifica os rasgos esenciais do contexto sociopolítico e histórico no que naceu Xesús.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal. 			X
	3. Coñecer e comprender o proceso de formación dos evanxeos.	3.1 Ordena e explica coas súas palabras os pasos do proceso formativo dos evanxeos.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal. 			X

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A igrexa, presenza de Xesucristo na historia. 2. O Espírito Santo edifica	1. Comprender a presenza de Xesucristo hoxe na Igrexa.	1.1 Sinala e explica as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa:	Sinala as distintas formas de presenza de	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado 			X

continuamente a igrexa.		sacramentos, palabra de Deus, autoridade e caridade.	Xesús na Igrexa.	*Inst: Caderno de clase/E-dixgal.			
	2. Recoñecer que a acción do Espírito Santo da vida á Igrexa	2.1 Coñece e respecta que os sacramentos son acción do Espírito para construír a Igrexa. 2.2 Asocia a acción do espírito nos sacramentos coas distintas etapas e momentos da vida. 2.3 Toma conciencia e aprecia a acción do Espírito para o crecemento da persoa.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: observación sistemática *Inst: lista de control. ■ Proc: observación sistemática *Inst: rexistro anecdótico ■ Proc: observación sistemática *Inst: lista de control. 			X X X

2º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A persoa humana, criatura de Deus libre e intelixente.	1. Establecer diferenzas entre o ser humano creado e a	1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos	Argumenta a dignidade do	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do 	X		

2. O fundamento da dignidade da persoa. 3. O ser humano colaborador da creación de Deus.	imaxe de Deus e os animais.	outros seres vivos.	ser humano en relación aos outros seres vivos.	alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal.			
	2. Relacionar a condición de criatura coa orixe divina.	2.1 Distingue e debate de forma xustificada e respetuosa a orixe do ser humano.		■ Proc: observación sistemática *Inst: rexistro anecdótico	X		
	3. Explicar a orixe da dignidade do ser humano como criatura de Deus.	3.1 Valora, en situacións da súa contorna, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc		■ Proc: observación sistemática *Inst: rexistro anecdótico	X		
	4. Entender o sentido e a finalidade da acción humana.	4.1 Clasifica accións do ser humano que respectan ou destrúen a creación. 4.2 Deseña en pequeno grupo un plan de colaboración co seu centro educativo no que se inclúan polo menos cinco	Clasifica accións do ser humano que respectan ou destrúen a creación.	■ Proc: cuestionarios *Inst: cuestionarios. ■ Proc: Análise da produción do alumnado	X	X	

		necesidades e as posibles solucións que o propio grupo levaría a cabo		*Inst: investigación en internet.			
--	--	---	--	-----------------------------------	--	--	--

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Aceptación da revelación: A fe. 2. Orixe, composición e interpretación dos libros sagrados.	1. Coñecer e aceptar que Deus se revela na historia.	1.1 Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.	Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal. 	X		
	2. Comprender e valorar que a fe é a resposta á iniciativa salvífica de Deus.	2.1 Interésase por coñecer e valora a resposta de fe ao Deus que se revela.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: observación sistemática *Inst: rexistro anecdótico 	X		
	3. Coñecer e definir a estrutura e organización da	3.1 Identifica, clasifica e compara as características	Identifica os rasgos esenciais	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do 		X	

	Biblia.	fundamentais dos Libros Sagrados mostrando interese pola súa orixe divina.	da Igrexa e a súa influencia na nosa cultura.	alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal.			
	4. Coñecer e respectar os criterios do maxisterio da Igrexa entorno a interpretación bíblica.	4.1 Le, localiza e esquematiza os criterios recolleitos na Dei Verbum en torno á interpretación da Biblia valorándoos como necesarios.		■ Proc: observación sistemática *Inst: rexistro anecdótico		X	
	5. Recoñecer na inspiración a orixe da sacralidade do texto bíblico.	5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos. 5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e o autor humano.		■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal. ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal.		X X	

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE	TEMP		
					T1	T2	T3

				AVALIACIÓN				
<p>1. Deus revélase en Xesucristo. Deus uno e trino...</p> <p>2. O credo, síntese da acción salvífica de Deus na historia.</p>	<p>1. Mostrar interese por recoñecer o carácter relacional da divindade na revelación de Xesús.</p>	<p>1.1 Coñece e describe as características do Deus cristián.</p> <p>1.2 Le relatos mitolóxicos, localiza trazos das divindades das relixións politeístas e contrástaos coas características do Deus cristián.</p>	<p>Contrasta as opcións e actitudes que configuran a propia vida con valores e normas que xurden do Evanxeo, para actuar en consecuencia.</p>	<p>■ Proc: probas específicas</p> <p>*Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas.</p> <p>■ Proc: probas específicas</p> <p>*Inst: proba específica con preguntas concretas.</p>	X	X	X	
	<p>2. Vincular o sentido comunitario da trinidad coa dimensión relacional humana.</p>	<p>2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para alcanzar a súa identidade a semellanza de Deus.</p>			<p>■ Proc: probas específicas</p> <p>*Inst: exposición dun tema</p>		X	
	<p>3. Descubrir o carácter histórico da formulación do credo cristián.</p>	<p>3.1 Confecciona materiais onde se expresan os momentos relevantes da historia salvífica e relacións</p>			<p>■ Proc: probas específicas</p> <p>*Inst: proba específica con preguntas</p>		X	

		coas verdades de fe formuladas no Credo.		concretas.			
	4. Recoñecer as verdades da fe cristián presentes no credo.	4.1 Clasifica as verdades de fe contidas no Credo e explica o seu significado.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal. 		X	

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Expansión da Igrexa, as primeiras comunidades. 2. As notas da Igrexa.	1. Comprender a expresión do cristianismo a través das primeiras comunidades cristiáns.	1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiás e describe as súas características. 1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Paulo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no mundo pagán.	Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Paulo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal. ■ Proc: probas específicas *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. 			X X

			mundo pagán.				
	2. Xustificar que a Igrexa é unha santa, católica e apostólica.	2.1 Describe e valora a raíz da unidade e santidade da Igrexa. 2.2 Elabora materiais, utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación, onde se reflicte a universalidade e apostolicidade da Igrexa.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: probas específicas *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase/E-dixgal. 			X X

3º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A natureza humana desexa o infinitivo. 2. A busca de sentido na	1. Recoñecer o desexo de plenitude que ten a persoa.	1.1 Expresa e comparte en grupo situacións e circunstancias nas que		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase 	X	X	X

experiencia da enfermidade, a morte, a dor....		recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.					
	2. Comparar razoadamente distintas respostas fronte á finitude do ser humano.	2.1 Analiza e valora a experiencia persoal fronte os feitos belos e dolorosos 2.2 Selecciona escenas de películas ou documentais que amosan a busca de senso.	Descubrir a Biblia como base bibliográfica dos valores e sentimentos do ser humano, analizando os feitos relacionados coa historia de Israel.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Intercambios orais co alumnado *Inst: lista de cotexo. ■ Proc: probas específicas *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. 	X	X	X

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A ruptura do home con Deus polo pecado. 2. O relato bíblico do pecado	1. Descubrir que o pecado radica no rechazo á intervención de Deus na	1.1 Identifica, analiza e comenta situacións actuais onde se expresa o pecado		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de 	X	X	X

orixinal.	propia vida.	como rexeitamento ou suplantación de Deus.		clase.			
	2. Distinguir a verdade revelada do roupaxe literario no relato do Xénese	2.1 Analiza o texto sagrado diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria e recrea un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual.	Resume o argumento e a principal ensinanza do relato bíblico do pecado orixinal.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase. 	X	X	X

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A persoa transformada polo encontro con Xesús.	1. Recoñecer e apreciar que o encontro con Cristo cambia a forma de comprender o mundo, a historia, a realidade, as persoas, etc.	1.1 Busca e selecciona biografía de conversos. 1.2 Expresa xuízos respectuosos sobre a novidade que o encontro con Cristo introduciu na forma de entender o mundo, segundo as		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase. ■ Proc: observación sistemática *Inst: rexistro anecdótico 		X	X

		biografías seleccionadas.					
	2. Comprender que a pertenza a Cristo conleva unha nova forma de comportarse na vida.	2.1 Crea e comparte textos, vídeos clip, curtos, para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Cristo.	Recoñece os distintos sentidos da vida propostos polas relixións monoteístas.	■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: produción oral.	X	X	X

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A igrexa, lugar de encontro con Cristo. 2. Experiencia de plenitude no encontro con Cristo.	1. Tomar conciencia do vínculo indisoluble entre o encontro con Cristo e a pertenza á Igrexa.	1.1 Busca, selecciona e presenta xustificando a experiencia dunha persoa que encontrou a Cristo na Igrexa.		■ Proc: observación sistemática *Inst: lista de cotexo			X
	2. Valorar criticamente a experiencia de plenitude que promete Cristo.	2.1 escoita testemuños de cristiáns e debate con respecto, acerca da plenitude de vida que neles se expresa.		■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase			X
	3. Identificar na cultura a riqueza e a beleza que xenera	3.1 Amosa mediante exemplos previamente seleccionados	Explica o sentido das	■ Proc: Análise da produción do alumnado			X

	a fe.	que a experiencia cristiá foi xeradora de cultura ao longo da historia. 3.2 Defende de forma razoada a influencia da fe na arte, o pensamento, os costumes, a saúde, a educación, etc.	peregrinacións cristiás. Interpreta unha obra de arte.	*Inst: Caderno de clase ■ Proc: probas específicas *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas.	X	X	X
--	-------	---	---	---	---	---	---

4º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. As relixións: busca do sentido da vida. 2. Plenitude na experiencia relixiosa: a revelación de Deus na historia.	1. Aprender e memorizar os principais rasgos comúns das relixións.	1.1 Identifica e clasifica os trazos principais (ensino, comportamento e culto) nas relixións monoteístas. 1.2 Busca información e presenta ao grupo as respostas das distintas relixións ás preguntas de	Valora o que supuxeron as grandes relixións á cultura, á arte e o desenvolvemento integral das persoas.	■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase	X X		

		sentido.						
	2. Comparar e distinguir a intervención de Deus na historia dos intentos humanos de resposta ás busca de sentido.	2.1 Razona por que a revelación é a plenitude da experiencia relixiosa. 2.2 Analiza e debate as principais diferenzas entre a revelación de Deus e as relixións.	Explica as principais manifestacións da relixiosidade e o seu significado na vida cristiá e os seus compromisos coa sociedade.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: observación sistemática *Inst: lista de cotexo ■ Proc: probas específicas *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. 	X	X		

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A fidelidade de Deus á alianza co ser humano. 2. A figura mesiánica do	1. Recoñecer e valorar as accións de Deus fiel ao longo da historia.	1.1 Identifica e aprecia a fidelidade permanente de Deus que atopa na historia de		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase 		X	

Servo de Yahveh.		Israel. 1.2. Toma conciencia e agradece os momentos da súa historia nos que recoñece a fidelidade de Deus.		■ Proc: observación sistemática *Inst: lista de cotexo		X	
	2. Comparar e apreciar a novidade entre o Mesías sufrinte e o Mesías político.	2.1 Identifica, clasifica e compara os trazos do Mesías sufrinte e o Mesías político. 2.2 Esfórzase por comprender a novidade do Mesías sufrinte como criterio de vida.	Identifica, clasifica e compara os trazos do Mesías sufrinte e o Mesías político.	■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase		X X	

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A chamada de Xesús a colaborar con El xenera unha comunidade.	1. Descubrir a iniciativa de Cristo para formar unha comunidade que orixina a	1.1 Localiza, selecciona e argumenta en textos evanxélicos a chamada de		■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase		X	

	Igrexa.	Xesús					
	2. Coñecer e apreciar a invitación de Xesús a colaborar na súa misión.	2.1 Le de xeito comprensivo un evanxeo, identifica e describe a misión salvífica de Xesús. 2.2 Busca e identifica persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo por que continúan a misión de Xesús.	Comprende a dimensión moral da existencia humana, detectando os valores dominantes na sociedade actual e contrastalos cos principios da moral cristiá.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: observación sistemática *Inst: lista de cotexo. ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase 		X	X
					X	X	

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CONTIDOS	CRITERIOS DE	ESTÁNDARES DE	MÍNIMOS	PROCEDEMENTOS E	TEMP
----------	--------------	---------------	---------	-----------------	------

	AVALIACIÓN	APRENDIZAXE	ESIXIBLES	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	T1	T2	T3
1. A pertenza a Cristo na Igrexa ilumina todas as dimensións do ser humano. 2. A autoridade eclesial ao servizo da verdade. 3. A misión do cristián no mundo: construír a civilización do amor.	1. Descubrir e valorar que Cristo xenera unha forma nova de usar a razón e a liberdade, e de expresar a afectividade da persoa.	1.1 Elaborar xuízos a partir de testemuños que exemplifiquen unha forma nova de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade. 1.2 Adquire o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen. 1.3 É consciente das diferentes formas de vivir a afectividade e prefire a que recoñece como máis humana.		■ Proc: observación sistemática *Inst: lista de cotexo. ■ Proc: observación sistemática *Inst: lista de cotexo. ■ Proc: observación sistemática *Inst: rexistro anecdótico			X
	2. Distinguir que a autoridade está ao servizo da verdade.	2.1 Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica como recoñece nelas a verdade. 2.2 Recoñece e valora na	Recoñece as aportacións que a Igrexa fai a	■ Proc: probas específicas *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. ■ Proc: probas específicas			X

		Igrexa distintas figuras que son autoridade, polo servizo ou polo testemuño. 2.3 Localiza e xustifica tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.	humanidade no campo da acción social e o progreso dos pobos no mundo actual.	*Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase			X
	3. Relacionar a misión do cristián coa construción do mundo.	3.1 Investiga e debate sobre as iniciativas eclesiais da súa contorna que colaboran na construción da civilización do amor.		■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase			X

1º BAC

BLOQUE 1: ANTROPOLOXÍA CRISTIANA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. O home, ser relixioso que busca un sentido á vida. Expresións históricas do	1. Recoñecer e respectar a necesidade de sentido no home.	1.1 Reflexiona sobre os acontecementos mostrados nos medios de comunicación e	Reflexiona sobre os acontecemento	■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase	X		

sentido relixioso. 2. O misterio da persoa humana. Fundamento da súa dignidade. 3. Diversas posturas ante o feito relixioso na sociedade actual.		emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.	s mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.			
	2. Comparar manifestacións históricas que permitan desvelar dende sempre o sentido relixioso do ser humano.	2.1 Identifica e diferenza a diversidade de respostas salvíficas que amosan as relixións.		■ Proc: intercambio oral co alumnado *Inst: lista de cotexo.	X	
	3. Dar razón da raíz divina da dignidade humana.	3.1 Descubre, a partir dun visionado que amose a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano a súa condición de criatura. 3.2 Investiga, obtén datos estatísticos e analiza sacando		■ Proc: probas específicas *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas.	X	
				■ Proc: Análise da produción do alumnado	X	

		conclusións, comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.		*Inst: Caderno de clase			
	4. Identificar e contrastar no momento actual diversas respostas de sentido.	4.1 Califica as respostas do sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástalas coa resposta da salvación que ofrecen as relixións.	Cualifica as respostas do sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástalas coa resposta da salvación que ofrecen as relixións.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase	X		

BLOQUE 2: DOCTRINA SOCIAL DA IGREXA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3

<p>1. Orixe e evolución da doutrina social da Igrexa. 2.Principios fundamentais da doutrina social da Igrexa.</p>	<p>1. Coñecer e valorar o contexto en que nace e a ensinanza da doutrina social da Igrexa.</p>	<p>1.1 Identifica problemas sociais de finais do século XIX. Estuda a súa evolución ata a actualidade e analiza as respostas da doutrina social da Igrexa.</p>		<p>■ Proc: observación sistemática *Inst: Caderno de clase</p>		X	
	<p>2. Identificar a dignidade humana como clave para unha convivencia xusta entre os homes, diferenciándoa dos recoñecementos que o Estado realiza a través das leis.</p>	<p>2.1 Elabora unha definición persoal sobre os termos, legal, ético e moral. Explica publicamente as diferenzas entre os termos coa axuda de medios audiovisuais.</p>		<p>■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: preguntas concretas.</p>		X	
	<p>3. Coñecer e aplicar os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos.</p>	<p>3.1 Comprende e define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade. Aplica a situacións concretas os devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa</p>	<p>Coñece e aplica os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos.</p>	<p>■ Proc: observación sistemática *Inst: Caderno de clase</p>		X	

BLOQUE 3: RELACIÓN ENTRE A RAZÓN, A CIENCIA E A FE.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Formas de coñecemento ao longo da historia coas que o ser humano descobre a realidade e a verdade. 2. Recorrido histórico das relacións entre a ciencia e a fe. 3. Vínculo indisoluble entre ciencia e ética.	1. Coñecer e distinguir os diferentes métodos utilizados polas persoas para coñecer a verdade.	1.1 Identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que aspectos da realidade permite coñecer cada método.	Identifica e diferencia os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica.	■ Proc: observación sistemática *Inst: Caderno de clase			X
	2. Coñecer e aceptar con respecto os momentos históricos de conflitos entre a ciencia e a fe, sabendo dar razóns xustificadas da actuación da Igrexa.	2.1 Recoñece con asombro e esforzase por comprender a orixe divina do cosmos e distingue que non provén do caos ou o azar. 2.2 Infórmase con rigor e			■ Proc: probas específicas *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. ■ Proc: Análise da produción do alumnado		

				AVALIACIÓN			
1. Significado do término e dimensións da cultura. 2. A vida monacal, fonte de cultura.	1. Coñecer e comparar diferentes acepcións do termo cultura.	1.1 Estuda, analiza e define o concepto de cultura en diferentes épocas e contrasta o carácter antropolóxico do ensino da Igrexa.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: probas específicas *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. 			X
	2. Ser consciente que a persoa é xeradora de cultura.	2.1 Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora un material audiovisual onde as compare criticamente.	Identifica que a persoa é xeradora de cultura.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: análise da produción do alumnado *Inst: monografía 		X	X
	3. Caer na conta do cambio que o monacato introduce na configuración do tempo e o traballo.	3.1 Coñece e respecta os trazos da vida monástica. Identifica a súa influencia na organización social e a vida laboral. 3.2 Valora o traballo dos monxes por conservar a arte e a cultura grecolatina, elaborando un material audiovisual no que se recolla a síntese do seu estudo.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase 			X

2º BAC

BLOQUE 1: ANTROPOLOXÍA CRISTIANA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A identidade do ser humano. 2. O mundo actual e a cuestión bioética.	1. Recoñecer e apreciar o carácter sexuado da persoa e a súa importancia para construír a súa identidade.	1.1 Comprende e respecta o significado bíblico da afirmación “home e muller os creou”.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase 	X		
	2. Comprender e respectar os principios fundamentais da Igrexa respecto á vida.	<p>2.1 Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionados co orixe, o desenvolvemento e o final da vida.</p> <p>2.2 Posúe argumentos para defender ou dar razóns dende a posición cristián ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</p>	<p>Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionados coa orixe, o desenvolvemento e o final da vida.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: intercambios orais co alumnado *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. ■ Proc: intercambios orais co alumnado *Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas. 	X	X	

BLOQUE 2: DOCTRINA SOCIAL DA IGREXA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A persoa, a vida, o traballo, as relacións internacionais e a economía á luz da doutrina eclesial.	1. Recoñecer e apreciar o cambio que a doutrina social da Igrexa outorga á persoa e á vida.	1.1 Descubre, valora e xustifica o sentido humanizador que ten o traballo.		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: observación sistemática *Inst: Caderno de clase/Classroom. 	X		
	2. Deducir as consecuencias que implica a doutrina social da Igrexa no traballo, as relacións internacionais e a economía.	2.1 Propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais ou internacionais para facer o mundo máis humano.	Busca e selecciona textos da Doutrina social da Igrexa que “iluminan” a política nacional e internacional sobre o traballo, a economía, as relacións internacionais, a vida e a	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase 	X	X	

			persoa.			
--	--	--	---------	--	--	--

BLOQUE 3: RELACIÓN ENTRE A RAZÓN, A CIENCIA E A FE.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. Aportacións dos investigadores cristiáns á ciencia e á técnica no contexto actual.	1. Recoñecer o valor social dos aportacións realizados por investigadores cristiáns.	1.1 Selecciona, estuda e expón a biografía dun investigador cristián resaltando as súas achegas ao ámbito da ciencia e a técnica.	Fai achegas da aportación da relixión cristiá á nosa cultura: Arquitectura, escultura, pintura, cine, música, literatura.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: monografía. 		X	X

BLOQUE 4: A IGREXA XERADORA DE CULTURA AO LARGO DA HISTORIA.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMP		
					T1	T2	T3
1. A acción evanxelizadora da Igrexa e a promoción dos	1. Recoñecer os esforzos que a Igrexa realizou ao longo dos	1.1 Nomea e explica situacións históricas nas que a Igrexa		<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: probas específicas 			X

dereitos humanos. 2. A expresión da fe xenera beleza a través do arte.	séculos para que se respecte a dignidade do ser humano e os seus dereitos.	defendeu con radicalidade ao home e xustifica a elección realizada.		*Inst: proba aberta na que o alumnado constrúe as respostas.			
	2. Comprender que algunhas creacións culturais son a expresión da fe.	2.1 Selecciona obras de arte, investiga sobre o autor e descobre o seu sentido relixioso. Confecciona un material creativo que permita coñecer a eses artistas.	Selecciona obras de arte, investiga sobre o seu autor e descubre o seu sentido relixioso	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proc: Análise da produción do alumnado *Inst: Caderno de clase			X

1º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais							
				CL	EO E	C A	TIC	EM P	EC	PV	
1. Recoñecer e valorar que a realidade é don de Deus.	1.1 Expresa por escrito sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é dada.		CCL/CAA		X						
	1.2 Avalía, compartindo cos seus compañeiros, sucesos e situacións na que queda de manifesto que a realidade é don de Deus.		CSC/CSIE E		X		X			X	

2. Identificar a orixe divino da realidade.	2.1 Argumenta a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus.		CCL		X					
3. Contrastar a orixe da creación nos diferentes relatos relixiosos acerca da creación.	3.1 Relaciona e distingue, explicando coas súas palabras, a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e o relato bíblico.	Nomea as expresións relixiosas máis antigas.	CCL/CEC C		X	X				
4. Diferenciar a explicación teolóxica e científica da creación	4.1 Coñece e sinala as diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación. 4.2 Respecta a autonomía existente entre as explicacións, teolóxica e científica, da creación.	Establece as diferenzas entre as relixións da Antigüidade e o Cristianismo.	CCL/CAA CSC				X			X

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EO E	C A	TIC	EM P	EC	PV
1. Coñecer, contratar y apreciar os principais acontecementos da historia de Israel.	1.1 Coñece, interpreta e constrúe unha liña do tempo cos principais acontecementos e personaxes da historia de Israel.		CCL/CAA	X	X		X			
	1.2 Aмосa interese pola historia de Israel e dialoga con respecto sobre os beneficios desta historia para a humanidade.	Describe os personaxes máis significativos da Historia da Salvación.	CCEC/CS C	X	X		X			
2. Sinalar e identificar os	2.1 Busca relatos bíblicos e selecciona xestos e	Elabora unha reflexión	CCL/CAA	X	X		X			

diferentes modos de comunicación que Deus usou nas distintas etapas da historia e Israel.	palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.	persoal sobre personaxes e acontecementos bíblicos.								
3. Distinguir e comparar o procedemento co que Deus se manifesta nas distintas etapas da historia de Israel.	3.1 Lembra e explica construtivamente, de modo oral ou por escrito, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.		CCL	x			x		x	

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EO E	C A	TIC	EM P	EC	PV
1. Distinguir en Xesús os rasgos da súa natureza divina e humana.	1.1 Identifica e clasifica de xeito xustificado as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos. 1.2 Esfórzase por comprender as manifestacións de ambas naturezas expresadas nos relatos evanxélicos.	Identifica os rasgos da persoa de Xesús e as características da súa mensaxe.	CAA CSIEE	X			X			
2. Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos.	2.1 Recoñece a partir da lectura dos textos evanxélicos os trazos da persoa de Xesús e deseña o seu perfil.	Identifica os rasgos esenciais do contexto sociopolítico e histórico	CCL/CD	X				X		

		no que naceu Xesús.								
3. Coñecer e comprender o proceso de formación dos evanxeos.	3.1 Ordena e explica coas súas palabras os pasos do proceso formativo dos evanxeos.		CCEC/CC L	X		X			X	

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EO E	C A	TIC	EM P	EC	PV
1. Comprender a presenza de Xesucristo hoxe na Igrexa.	1.1 Sinala e explica as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa: sacramentos, palabra de Deus, autoridade e caridade.	Sinala as distintas formas de presenza de Xesús na Igrexa.	CD/CCL	x				X		X
2. Recoñecer que a acción do Espírito Santo da vida á Igrexa	2.1 Coñece e respecta que os sacramentos son acción do Espírito para construír a Igrexa. 2.2 Asocia a acción do espírito nos sacramentos coas distintas etapas e momentos da vida. 2.3 Toma conciencia e aprecia a acción do Espírito para o crecemento da persoa.		CSC CAA CAA/CCL						X X X	

2º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EO	C	TIC	EM	EC	PV

				E	A	P		
1. Establecer diferencias entre o ser humano creado e a imaxe de Deus e os animais.	1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.	Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.	CCL/CAA	X				
2. Relacionar a condición de criatura coa orixe divina.	2.1 Distingue e debate de forma xustificada e respetuosa a orixe do ser humano.		CSIEE	X	X		X	
3. Explicar a orixe da dignidade do ser humano como criatura de Deus.	3.1 Valora, en situacións da súa contorna, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc		CCEC/CS C	X				
4. Entender o sentido e a finalidade da acción humana.	4.1 Clasifica accións do ser humano que respectan ou destrúen a creación. 4.2 Deseña en pequeno grupo un plan de colaboración co seu centro educativo no que se inclúan polo menos cinco necesidades e as posibles solucións que o propio grupo levaría a cabo	Clasifica accións do ser humano que respectan ou destrúen a creación.	CSIEE CSIEE	X 	X 	 X	 X	

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais					
				CL	EO E	CA	TIC	EM P	EC

1. Coñecer e aceptar que Deus se revela na historia.	1.1 Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.	Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.	CCL/CAA	X	X		X			
2. Comprender e valorar que a fe é a resposta á iniciativa salvífica de Deus.	2.1 Interésase por coñecer e valora a resposta de fe ao Deus que se revela.		CAA/CSC	X	X		X			
3. Coñecer e definir a estrutura e organización da Biblia.	3.1 Identifica, clasifica e compara as características fundamentais dos Libros Sagrados mostrando interese pola súa orixe divina.	Identifica os rasgos esenciais da Igrexa e a súa influencia na nosa cultura.	CCEC	X	X		X			
4. Coñecer e respectar os criterios do maxisterio da Igrexa entorno a interpretación bíblica.	4.1 Le, localiza e esquematiza os criterios recolleitos na Dei Verbum en torno á interpretación da Biblia valorándoos como necesarios.		CCL	X	X		X			
5. Recoñecer na inspiración a orixe da sacralidade do texto bíblico.	5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos. 5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e o autor humano.		CAA	X	X					
			CAA	X	X	X				

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Mostrar interese por recoñecer o carácter relacional da divindade na revelación de Xesús.	1.1 Coñece e describe as características do Deus cristián. 1.2 Le relatos mitolóxicos, localiza trazos das divindades das relixións politeístas e contrástaos coas características do Deus cristián.	Contrasta as opcións e actitudes que configuran a propia vida con valores e normas que xurden do Evanxeo, para actuar en consecuencia.	CCL/C CEC CCL	X		X X				
2. Vincular o sentido comunitario da trinidad coa dimensión relacional humana.	2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para alcanzar a súa identidade a semellanza de Deus.		CSC	X				X		
3. Descubrir o carácter histórico da formulación do credo cristián.	3.1 Confecciona materiais onde se expresan os momentos relevantes da historia salvífica e relaciónaos coas verdades de fe formuladas no Credo.		CAA/C SIEE		X	X	X			
4. Recoñecer as verdades da fe cristián presentes no	4.1 Clasifica as verdades de fe contidas no Credo e explica o seu significado.		CCL/C AA	X		X			X	

credo.										
--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Comprender a expresión do cristianismo a través das primeiras comunidades cristiáns.	1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiás e describe as súas características. 1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Paulo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no mundo pagán.	Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Paulo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no mundo pagán.	CD/ CCL CAA	X				X		X
2. Xustificar que a Igrexa é unha santa, católica e apostólica.	2.1 Describe e valora a raíz da unidade e santidad da Igrexa. 2.2 Elabora materiais, utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación, onde se reflicte		CSC CAA/CS IEE						X	X

	a universalidade e apostolicidade da Igrexa.									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Recoñecer o desexo de plenitude que ten a persoa.	1.1 Expresa e comparte en grupo situacións e circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.		CCL/C AA	X				X		
2. Comparar razoadamente distintas respostas fronte á finitude do ser humano.	2.1 Analiza e valora a experiencia persoal fronte os feitos belos e dolorosos 2.2 Selecciona escenas de películas ou documentais que amosan a busca de senso.	Descubrir a Biblia como base bibliográfica dos valores e sentimentos do ser humano, analizando os feitos relacionados coa historia de Israel.	CCEC/ CSC CD/CA A				X	X	X	
						X			X	X

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Descubrir que o pecado radica no rechazo á intervención de Deus na propia vida.	1.1 Identifica, analiza e comenta situacións actuais onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus.		CAA/CS C	X			X	X		
2. Distinguir a verdade revelada do roupaxe literario no relato do Xénese	2.1 Analiza o texto sagrado diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria e recrea un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual.	Resume o argumento e a principal ensinanza do relato bíblico do pecado orixinal.	CAA/CS IEE	X			X		X	X

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Recoñecer e apreciar que o encontro con Cristo cambia a forma de comprender o mundo, a historia, a realidade, as	1.1 Busca e selecciona biografía de conversos. 1.2 Expresa xuízos respectuosos sobre a novidade que o encontro con Cristo introduciu na forma de entender o mundo,		CD CSC	X X		X				 X

persoas, etc.	segundo as biografías seleccionadas.									
2. Comprender que a pertenza a Cristo conleva unha nova forma de comportarse na vida.	2.1 Crea e comparte textos, vídeos clip, curtos, para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Cristo.	Recoñece os distintos sentidos da vida propostos polas relixións monoteístas.	CAA/C SIEE	X		X	X	X	X	

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Tomar conciencia do vínculo indisoluble entre o encontro con Cristo e a pertenza á Igrexa.	1.1 Busca, selecciona e presenta xustificando a experiencia dunha persoa que encontrou a Cristo na Igrexa.		CCL/C D	X		X		X		
2. Valorar criticamente a experiencia de plenitude que promete Cristo.	2.1 escoita testemuños de cristiáns e debate con respecto, acerca da plenitude de vida que neles se expresa.		CSC	X			X			
3. Identificar na cultura a riqueza e a beleza que xenera a fe.	3.1 Amosa mediante exemplos previamente seleccionados que a experiencia cristiá foi xeradora de cultura	Explica o sentido das peregrinacións	CSC/C AA	X		X				X

	ao longo da historia. 3.2 Defende de forma razoada a influencia da fe na arte, o pensamento, os costumes, a saúde, a educación, etc.	cristiáns. Interpreta unha obra de arte.	CCEC	X						X
--	---	---	------	---	--	--	--	--	--	---

4º ESO

BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Aprender e memorizar os principais rasgos comúns das relixións.	1.1 Identifica e clasifica os trazos principais (ensino, comportamento e culto) nas relixións monoteístas.	Valora o que supuxeron as grandes relixións	CCL/C AA	X	X	X			X	X
	1.2 Busca información e presenta ao grupo as respostas das distintas relixións ás preguntas de sentido.	á cultura, á arte e o desenvolvemento integral das persoas.	CCL/C D		X	X	X		X	
2. Comparar e distinguir a intervención de Deus na historia dos intentos	2.1 Razona por que a revelación é a plenitude da experiencia relixiosa. 2.2 Analiza e debate as principais	Explica as	CCL/C AA		X			X		

humanos de resposta ás busca de sentido.	diferenzas entre a revelación de Deus e as relixións.	principais manifestacións da relixiosidade e o seu significado na vida cristiá e os seus compromisos coa sociedade.	CSC			X		X		
--	---	---	-----	--	--	---	--	---	--	--

BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVÉN NA HISTORIA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Recoñecer e valorar as accións de Deus fiel ao largo da historia.	1.1 Identifica e aprecia a fidelidade permanente de Deus que atopa na historia de Israel. 1.2. Toma conciencia e agradece os momentos da súa historia nos que recoñece a fidelidade de Deus.		CAA/C CEC CAA/C SIEE	X	X			X		
2. Comparar e apreciar a novidade entre o Mesías sufrinte e o Mesías político.	2.1 Identifica, clasifica e compara os trazos do Mesías sufrinte e o Mesías político. 2.2 Esfórzase por comprender a novidade	Identifica, clasifica e compara os	CCEC CAA/C		X			X	X	

	do Mesías sufrinte como criterio de vida.	trazos do Mesías sufrinte e o Mesías político.	SC		X						X
--	---	--	----	--	---	--	--	--	--	--	---

BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Descubrir a iniciativa de Cristo para formar unha comunidade que orixina a Igrexa.	1.1 Localiza, selecciona e argumenta en textos evanxélicos a chamada de Xesús		CCL/CA A	X	X			X		
2. Coñecer e apreciar a invitación de Xesús a colaborar na súa misión.	2.1 Le de xeito comprensivo un evanxeo, identifica e describe a misión salvífica de Xesús.		CCL/CS C	X			X			
	2.2 Busca e identifica persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo por que continúan a misión de Xesús.	Comprende a dimensión moral da existencia humana, detectando os	CSIEE		X			X	X	

		valores dominantes na sociedade actual e contrastalos cos principios da moral cristiá.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA: A IGREXA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Descubrir e valorar que Cristo xenera unha forma nova de usar a razón e a liberdade, e de expresar a afectividade da persoa.	1.1 Elaborar xuízos a partir de testemuños que exemplifiquen unha forma nova de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade.		CCL/C AA		X					
	1.2 Adquire o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen.		CAA/C SC				X			
	1.3 É consciente das diferentes formas de vivir a afectividade e prefire a que recoñece como máis humana.		CAA		X		X	X		
2. Distinguir que a autoridade está ao servizo	2.1 Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica como recoñece nelas		CCL/C AA		X					

da verdade.	a verdade. 2.2 Recoñece e valora na Igrexa distintas figuras que son autoridade, polo servizo ou polo testemuño. 2.3 Localiza e xustifica tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.	Recoñece as aportacións que a Igrexa fai a humanidade no campo da acción social e o progreso dos pobos no mundo actual.	CAA/C SC CCL/C CEC				X				X
3. Relacionar a misión do cristián coa construción do mundo.	3.1 Investiga e debate sobre as iniciativas eclesiais da súa contorna que colaboran na construción da civilización do amor.		CCEC		X						

1º BAC

BLOQUE 1: ANTROPOLOXÍA CRISTIANA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais							
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
1. Recoñecer e respectar a necesidade de sentido no home.	1.1 Reflexiona sobre os acontecementos mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a	Reflexiona sobre os acontecementos	CCL/CS C	X						X	X

	necesidade de sentido.	mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.								
2. Comparar manifestacións históricas que permitan desvelar dende sempre o sentido relixioso do ser humano.	2.1 Identifica e diferenza a diversidade de respostas salvíficas que amosan as relixións.		CAA	X						X
3. Dar razón da raíz divina da dignidade humana.	3.1 Descubre, a partir dun visionado que amose a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano a súa condición de criatura. 3.2 Investiga, obtén datos estatísticos e analiza sacando conclusións, comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade		CAA	X						
			CD/ CSC	X	X	X	X	X		X

	do ser humano.										
4. Identificar e contrastar no momento actual diversas respostas de sentido.	4.1 Cualifica as respostas do sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástalas coa resposta da salvación que ofrecen as relixións.	Cualifica as respostas do sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástalas coa resposta da salvación que ofrecen as relixións.	CCEC	X						X	X

BLOQUE 2: DOCTRINA SOCIAL DA IGREXA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Coñecer e valorar o contexto en que nace e a ensinanza da doutrina social da Igrexa.	1.1 Identifica problemas sociais de finais do século XIX. Estuda a súa evolución ata a actualidade e analiza as respostas da doutrina social da Igrexa.		CAA/C SIEE	X			X		X	X
2. Identificar a dignidade	2.1 Elabora unha definición persoal sobre		CCL/C	X		X		X		

humana como clave para unha convivencia xusta entre os homes, diferenciándoa dos recoñecementos que o Estado realiza a través das leis.	os termos, legal, ético e moral. Explica publicamente as diferenzas entre os termos coa axuda de medios audiovisuais.		AA							
3. Coñecer e aplicar os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos.	3.1 Comprende e define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade. Aplica a situacións concretas os devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa	Coñece e aplica os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos.	CAA	X			X	X		X

BLOQUE 3: RELACIÓN ENTRE A RAZÓN, A CIENCIA E A FE.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Coñecer e distinguir os diferentes métodos utilizados polas persoas para coñecer a verdade.	1.1 Identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que	Identifica e diferenza os diferentes métodos de	CAA/CD	X	X		X	X		X

	aspectos da realidade permite coñecer cada método.	coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica.								
2. Coñecer e aceptar con respecto os momentos históricos de conflitos entre a ciencia e a fe, sabendo dar razóns xustificadas da actuación da Igrexa.	2.1 Recoñece con asombro e esforzase por comprender a orixe divina do cosmos e distingue que non provén do caos ou o azar. 2.2 Infórmase con rigor e debate respectuosamente, sobre o caso de Galileo, Servet, etc. Escribe a súa opinión, xustificando razoadamente as causas e consecuencias dos devanditos conflitos.		CAA		X		X			
			CSC/CC EC	X	X			X		X
3. Ser consciente da necesidade de relación entre ciencia e ética para que exista verdadeiro progreso humano.	3.1 Aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade humana. 3.2 Analiza casos e debate de xeito razoado as consecuencias que se derivan dun uso da ciencia sen referencia ética.		CAA/CC EC				X	X		X
			CSC/CD				X	X	X	

BLOQUE 4: A IGREXA XERADORA DE CULTURA AO LARGO DA HISTORIA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Coñecer e comparar diferentes acepcións do termo cultura.	1.1 Estuda, analiza e define o concepto de cultura en diferentes épocas e contrástao co carácter antropolóxico do ensino da Igrexa.		CAA CCEE	X			X			X
2. Ser consciente que a persoa é xeradora de cultura.	2.1 Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora un material audiovisual onde as compare criticamente.	Identifica que a persoa é xeradora de cultura.	CSIEE	X		X		X		X
3. Caer na conta do cambio que o monacato introduce na configuración do tempo e o traballo.	3.1 Coñece e respecta os trazos da vida monástica. Identifica a súa influencia na organización social e a vida laboral.		CSC CCEC				X	X		X
	3.2 Valora o traballo dos monxes por conservar a arte e a cultura grecolatina, elaborando un material audiovisual no		CCL CCEC	X		X	X			X

	que se recolla a síntese do seu estudo.									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2º BAC

BLOQUE 1: ANTROPOLOXÍA CRISTIANA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais							
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
1. Recoñecer e apreciar o carácter sexuado da persoa e a súa importancia para construír a súa identidade.	1.1 Comprende e respecta o significado bíblico da afirmación “home e muller os creou”.		CCL/CS C	X	X					X	X
2. Comprender e respectar os principios fundamentais da Igrexa respecto á vida.	2.1 Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionados co orixe, o desenvolvemento e o final da vida.	Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos	CCL/CC EC	X	X	X	X				
	2.2 Posúe argumentos para defender ou dar razóns dende a posición cristián ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.	relacionados coa orixe, o desenvolvemento e o final da vida.	CCL/CS C								

BLOQUE 2: DOCTRINA SOCIAL DA IGREXA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV

1. Recoñecer e apreciar o cambio que a doutrina social da Igrexa outorga á persoa e á vida.	1.1 Descubre, valora e xustifica o sentido humanizador que ten o traballo.		CSC/C CEC		X					
2. Deducir as consecuencias que implica a doutrina social da Igrexa no traballo, as relacións internacionais e a economía.	2.1 Propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais ou internacionais para facer o mundo máis humano.	Busca e selecciona textos da Doutrina social da Igrexa que “iluminan” a política nacional e internacional sobre o traballo, a economía, as relacións internacionais, a vida e a persoa.	CAA/C SIEE		X	X	X	X		X

BLOQUE 3: RELACIÓN ENTRE A RAZÓN, A CIENCIA E A FE.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Recoñecer o valor social	1.1 Selecciona, estuda e expón a	Fai achegas da	CCL/CAA	X	X	X	X	X		

dos aportacións realizadas por investigadores cristiáns.	biografía dun investigador cristián resaltando as súas achegas ao ámbito da ciencia e a técnica.	aportación da relixión cristiá á nosa cultura: Arquitectura, escultura, pintura, cine, música, literatura.								
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

BLOQUE 4: A IGREXA XERADORA DE CULTURA AO LARGO DA HISTORIA.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	CC	Temas transversais						
				CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1. Recoñecer os esforzos que a Igrexa realizou ao longo dos séculos para que se respecte a dignidade do ser humano e os seus dereitos.	1.1 Nomea e explica situacións históricas nas que a Igrexa defendeu con radicalidade ao home e xustifica a elección realizada.		CCL/CS C	X	X	X	X	X		X
2. Comprender que algunhas creacións culturais son a expresión da fe.	2.1 Selecciona obras de arte, investiga sobre o autor e descobre o seu sentido relixioso. Confecciona un material creativo que permita coñecer a eses artistas.	Selecciona obras de arte, investiga sobre o seu autor e descubre o seu sentido relixioso	CD/CSIE E/CCEC	X	X	X	X	X		

LENDAS TRANSVERSAIS

CL Comprensión lectora

OB Observación sistemática

EOE Expresión oral e escrita

PA Producións do alumno

CA Comunicación audiovisual

EO Expresións orais

TIC Tecnoloxías da información e comunicación

EMP Emprendemento

EC Educación cívica

PV Prevención da violencia

LENDAS COMPETENCIAS CLAVE

CCL Competencia lingüística.

CD Competencia Dixital.

CAA Competencia Aprender a aprender.

CSC Competencia Social e cívica.

CSIEE Competencia Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.

CCEC Competencia Conciencia e expresións culturais.

CMCCT Competencia Matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.

Están contempladas no artigo 11 do Decreto onde di: *A metodoloxía didáctica nesta etapa será activa e participativa, favorecendo o traballo individual e o cooperativo do alumnado, así como o logro dos obxectivos e das competencias correspondentes.* A metodoloxía empregada parte do estándar de aprendizaxe (EA) o que nos vai permitir traballar por competencias, facer actividades de aprendizaxe integradas que traballen EA de diferentes bloques e avanzar no currículo.

Concretamente na materia de Relixión Católica as tarefas do profesor/a serán:

- Informar e expoñer con antelación un exercicio comunicando o material necesario para a súa elaboración.
- Presentar o tema ou o asunto sobre o que vai desenvolverse a sesión do día.
- Ilustrar mostrando suficiente material visual para complementar o discurso teórico.
- Explicar: Definirase claramente a natureza dos exercicios, que facemos, para que o facemos, a que cuestións temos que dar resposta, que

procedementos empregaremos, cales son os materiais máis axeitados para cada proposta e como traballaremos (individualmente, en grupo pequeno, en gran grupo...). Cando sexa necesario serán os propios alumnos os que corrixan publicamente os exercicios.

- Orientar: daranse pautas individualizadas para que cada alumno/a obteña o mellor resultado posible.
- Avaliar/ autoavaliarse: Segundo as rúbricas axeitadas. Tralos resultados, faremos unha análise da metodoloxía empregada, unha autocrítica e unha crítica por parte do alumnado.
- Corrixir o caderno persoal do alumno coas rúbricas correspondentes nos niveis educativos onde non se use E-Dixgal.

Serán tarefas do alumnado:

- Custodiar o material que lle proporciona o centro para o uso das novas tecnoloxías.
- escoitar e prestar atención as explicacións.
- Non perturbar o normal desenvolvemento da clase.
- Participar e colaborar en crear un clima propicio para o aprendizaxe.
- Preguntar ordenadamente para solucionar dúbidas.
- Atender e respectar as dúbidas e opinións dos compañeiros/as.
- Buscar e aportar ideas e solucións ás preguntas formuladas polo profesor/a.
- Elaborar a proposta de traballo seguindo as instrucións e orientacións do profesor/a.
- Non plaxiar traballos realizados por terceiros.
- Autoavaliarse e solicitar aclaracións no caso de non comprender algunha corrección.

Ademais das publicacións en Internet, poderán expoñerse publicamente outras tarefas realizadas para disfrute e aproveitamento de toda a comunidade educativa.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

- Aula virtual para bacharelato e plataforma Edixgal para toda a ESO.

- Caderno persoal de alumnado.
- Materiais do repositorio Abalar.
- Fichas das carpetas de recursos do Departamento.
- Documentos da Igrexa Católica (Encíclicas, Concilio Vaticano II, etc.)
- Revistas, diarios, información do Terceiro Mundo.
- Comentarios de texto (especialmente para 1º e 2º Bacharelato).
- Videoteca e bibliografía da Biblioteca do Instituto.
- Exposición en paneis, murais.
- Diversos recursos lúdico-relixiosos tanto en papel como na Rede.
- Cancións e actividades musicais.
- Xogos e dinámicas grupais.
- Presentacións en Power-Point, Prezi e noutros recursos on-line.
- Exercicios de valores.
- Utilización das aplicacións do correo corporativo.

Nesta materia non contamos con libro de texto en ningún dos cursos senón que empregamos o material elaborado pola profesora e que estará colgado na aula virtual do centro e no E-Dixgal (para alumnado de 1º e 2º ESO).

Cada alumno disporá dun caderno persoal, dunha conta na aula virtual do centro e dunha conta de correo electrónico no que se irán elaborando e recollendo os recursos didácticos.

7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

Os criterios sobre a AVALIACIÓN que imos a expoñer neste apartado son os indicados pola Comisión Episcopal de Ensinanza nas

resolucións seguintes:

- Resolución do 11 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica da Educación Secundaria Obrigatoria segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.
- Resolución do 13 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica da Educación Secundaria Obrigatoria segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.

Os criterios de avaliación e a súa concreción nos estándares de aprendizaxe (xa detallados no epígrafe 4) son os referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos de etapa na avaliación continua e final da materia. Os instrumentos e procedementos de avaliación tamén están especificados no mesmo apartado.

A avaliación será continua, formativa e integradora. No proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno/a non sexa o adecuado estableceranse medidas de reforzo en canto se detecten dificultades, procurando así a mellora do proceso de aprendizaxe.

Realizaranse 3 avaliacións coas súas correspondentes cualificacións, segundo o calendario fixado pola Xefatura de estudos.

- EN CANTO ÓS AXENTES non só avalía o docente senón que traballamos con autoevaluacións de cada alumno/a.
- EN CANTO ÁS TÉCNICAS van depender do estándar que se queira avaliar e agrúpámolas en catro grandes bloques.

Estes instrumentos constitúen o soporte físico que se emprega para recoller a información sobre as aprendizaxes esperadas dos alumnos/as correspondentes aos procedementos de avaliación subliñados anteriormente:

- 1-Observación sistemática na aula. (OB) Leva consigo a observación das actitudes manifestadas polo alumno e das súas respostas ás tarefas suxeridas a cotío no aula. Comprobación de respecto aos compañeiros/as, á orde na clase, ao profesor/a, aos materiais propios e alleos. Valoración de se o alumno acepta ou non os roles asignados, axuda a organizar o grupo, coopera nas tarefas comúns.
- 2-Producións do alumno escritas, artesanais e dixitais (PA): Expresión nun caderno de clase, nun mural, en traballos individuais ou colectivos das actividades realizadas ou representadas en 3D ou dixitalmente. Resolución de exercicios e prácticas realizadas na clase. Elaboración de resumos, monografías, informes.
- 3-Expresións e intervencións orais (EO): Conversación co alumno para medir a súa implicación nos temas desenvolvidos na clase: valoración da

súa creatividade e investigación persoal. Valoración no diálogo do seu grado de interese pola materia, do seu comportamento, da integración cando o traballo sexa en grupo. Participación e intervención positiva na aula e nas postas en común. Respecto ás quendas nos debates.

4-Pruebas específicas (PE): probas tipo test e cuestionarios. (A verdadeiro ou falso, a encher espazos en branco, a aparellar e de selección múltiple). Exposición de un tema. Interpretación e explicación de datos.

CUALIFICACIÓN

- Observación da actitude do/a alumno/a na aula para descubrir se ten un proceso de aprendizaxe correcto e axeitado.
- Realización de exercicios sobre cada tema que sexa explicado na aula.
- Realización de traballos, ben en grupo, ben de forma individual, en diferentes formatos, para descubrir á súa capacidade de síntese, atención, potenciación da memoria, etc.
- Realización de diferentes actividades na aula que permitan ós /as alumnos/as asimilar os diferentes contidos: lectura, realización de esquemas e resúmenes, debuxos, elaboración de relatos.
- Entrega do caderno e traballos realizados durante os trimestre,

A valoración porcentual dos criterios de cualificación que se aplicasen para a avaliación do progreso de os alumnos, fundaméntanse en os denominados Instrumentos Avaliativos, asignando a cada apartado unha porcentaxe sobre a cualificación final do modo seguinte:

Actitude ,aproveitamento en clase, interese e participación.	10%.
Caderno de Clase e reflexión persoal.	20%.
Realización de probas, traballos e actividades.	70%.

Caderno de Clase e reflexión persoal.
--

TOTAL:	20%
---------------	------------

Realiza as tarefas propostas para a confección do caderno	0,5%
Alcanza os principais criterios de avaliación propostos na programación	0,5%
Produce textos relacionados cos contidos de aprendizaxe	0,5%
É ordenado, coidadoso e responsable co material e as actividades realizadas	0,5%

Actitude, aproveitamento en clase, interese e participación.	TOTAL:	10%
Respecta as normas básicas de convivencia		5%
Participa con interese sendo respectuoso e non entorpece o traballo dos demais		5%

Realización de probas, traballos e actividades.	TOTAL:	70%
Elabora traballos a partir dun esquema proposto na aula		20%
Obtén información de diferentes medios, selecciona e redacta ideas sobre un tema determinado		20%
Resolve exercicios tipo test do contido da materia		20%
Coordínase e participa realizando tarefas en grupo		10%

Rúbricas

Para o proceso de avaliación teremos en contas as seguintes rúbricas:

PROCEDEMENTO E INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
P: Análise de producións dos alumnos I: Resolución de exercicios e problemas	O traballo está ben feito e completo (100 %). Adáptase no 100% aos contidos que se piden na avaliación.	O traballo atópase ben feito, pero só completo nun 80 %. Adáptase no 80% aos contidos que se piden na avaliación.	O traballo atópase ben feito, pero só completo nun 60 %. Adáptase no 60% aos contidos que se piden na avaliación.	O traballo atópase ben feito, pero só completo nun 40 %. Adáptase no 40% aos contidos que se piden na avaliación.	O traballo atópase ben feito, pero só completo nun 20 %. Adáptase só nun 20% aos contidos que se piden na avaliación.
P: Análise de producións dos alumnos I: Caderno de clase	O caderniño non presenta erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática). O caderniño está perfectamente ordenado, limpo e sen tachóns.	O caderniño ten menos de 3 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática). Está ordenado, pero con entre 1 e 2 tachóns.	O caderniño ten entre 4 e 6 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática). Está ordenado, pero con entre 3 e 4 tachóns.	O caderniño ten entre 6 e 10 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática). Está ordenado, pero con entre 5 e 6 tachóns.	O caderniño ten máis de 10 erros ortográficos. Está sen orde e con máis de 6 tachóns.
P: Observación sistemática I: Lista de control	Sempre trouxo o material. Sempre realiza na aula as tarefas propostas.	1 – 2 días non trouxo o material. 1 – 2 días non realizou as tarefas propostas.	3 – 4 días non trouxo o material. 3 – 4 días non realizou as tarefas propostas.	5 – 6 días non trouxo o material. 5 – 6 días non realizou as tarefas propostas.	6 días ou máis non trouxo o material. 6 días ou máis non realizou as tarefas propostas.
P: Observación sistemática I: Rexistro anecdótico	Ten unha actitude positiva e de respecto na aula. Non interrompe e levanta a man para intervir. As súas intervencións son sobre a materia traballada.	Ten unha actitude positiva e de respecto na aula. Non interrompe, pero non levanta a man para intervir. As súas intervencións son sobre a materia traballada.	Ten unha actitude pouco positiva e de respecto na aula. Interrompe e non levanta a man para intervir. As súas intervencións poden ser ou non sobre a materia traballada.	A súa actitude é moi variable. Interrompe frecuentemente e non levanta a man para intervir. As súas intervencións non soen ser sobre a materia traballada.	A súa actitude é negativa. Interrompe de forma constante e sen levantar a man. As súas intervencións non son sobre a materia traballada.

Rúbrica para as presentación dos traballos

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFATORIO	BÁSICO	ESCASO	
REDACCIÓN	O traballo está ben estruturado e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión. Vese que foi redactado de forma persoal e en galego.	2 O traballo atópase ben estruturado nun 80 % e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión. Vese que foi redactado de forma persoal e en galego.	1'5 O traballo atópase ben estruturado nun 60 % e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión. Vese que foi redactado de forma persoal e en castelán.	1 O traballo atópase ben estruturado nun 50 % e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión. Vese que foi redactado de forma persoal e en castelán.	0'75 O traballo non está estruturado e non ten introdución, desenvolvemento e conclusión. Vese que foi copiado ao pé da letra da internet. Un fusilamento en toda regra!!!	0'5
ORTOGRAFÍA	O texto non presenta erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	1 O texto ten menos de 3 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	0'75 O texto ten entre 4 e 6 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	0'5 O texto ten entre 6 e 10 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	0'25 O texto ten máis de 10 erros ortográficos. Volver á ESO!!!	0
CONTIDO	Adáptase no 100% aos contidos que se pide no tema a tratar.	2 Adáptase no 80% aos contidos que se pide no tema a tratar.	1'5 Adáptase no 60% aos contidos que se pide no tema a tratar.	1 Adáptase no 50% aos contidos que se pide no tema a tratar.	0'75 Adáptase só nun 20% aos contidos que se pide no tema a tratar. Vago!!!	0'5
IMAXES E VÍDEOS	Presenta imaxes suficientes do interior e do exterior do monumento, así como planos da súa evolución (de ser o caso) e enlaces a vídeos sobre dito monumento.	2 Presenta imaxes suficientes do interior e do exterior do monumento, así como planos da súa evolución (de ser o caso).	1'5 Presenta imaxes suficientes do interior e do exterior do monumento.	1 Presenta imaxes do monumento en xeral.	0'75 Non presenta imaxes de todos o mnumentos. Pois haber, hainas!!!	0'5
ESTÉTICA	Boa estética: contidos e imaxes ben distribuídos, con transición dinámica de diapositivas,...	1 Boa estética: contidos e imaxes cunha distribución normal, con transición dinámica de diapositivas,...	0'75 Estética básica: contidos e imaxes con pouca distribución (moito texto xunto e imaxes mal colocadas).	0'5 Sen estética: diapositivas nas que non se mezclan texto e contidos. Nunha todo texto e noutra foto.	0'5 Sen estética ningunha. Molesta á vista!!!	0

Rúbrica para o traballo escrito

OBXECTIVO		EXCELENTE	P	ALTO	P	BAIXO	P	ESCASO	P
CONTIDO	1	O tema obxecto do traballo está ben definido e trátase de forma adecuada.	1	O tema está definido parcialmente, pero trátase de forma adecuada.	0'75	O tema está ben definido, pero déixanse puntos importantes sen tratar.	0'5	O tema está definido parcialmente e a información sobre el é escasa.	0'25
	2	O texto mostra que o coñecemento acerca do tema é excelente.	1	O texto mostra que o coñecemento acerca do tema parece ser bo.	0'75	O texto mostra certos erros na asimilación do contido.	0'5	O texto mostra erros e carencias na asimilación do contido.	0'25
	3	O uso de imaxes e infografías é amplo e adecuado. Atópanse explicadas.	1	O uso de imaxes e infografías é correcto. Atópanse explicadas.	0'75	O uso de imaxes e infografías é limitado, pero adecuado. Sen explicar.	0'5	O uso de imaxes e infografías non achega nada ao traballo. Sen explicar.	0'25
	4	O traballo ten un ou ningún erro ortográfico ou gramatical.	1	O traballo ten entre 2 e 4 erros ortográficos ou gramaticais.	0'75	O traballo ten entre 5 e 7 erros ortográficos ou gramaticais.	0'5	O traballo ten 8 ou máis erros ortográficos ou gramaticais.	0'25
	5	A presentación do traballo é esmerada e coidada.	1	A presentación do traballo é adecuada.	0'75	A presentación do traballo é algo pobre.	0'5	Descoidouse a presentación do traballo.	0'25
ORGANIZACIÓN	6	A portada introduce o tema obxecto do traballo e os autores, e é seguida por un índice.	1	A portada só indica o tema obxecto do traballo, e é seguida por un índice.	0'75	A portada introduce o tema obxecto do traballo e os autores, pero carece de índice.	0'5	A portada non introduce o tema obxecto do traballo nin os autores, e carece de índice.	0'25
	7	O contido do traballo está ben estruturado; unha idea segue a outra nunha secuencia lóxica, con transicións e uso de títulos claros, e mantense o formato. É doado de ler.	2	O traballo está bastante organizado; aínda que algunha idea parece fóra de lugar, as transicións entre o resto de ideas son lóxicas e a orde empregada é clara. Ademais, mantense o formato, o que facilita a súa lectura.	1'25	O traballo é un pouco difícil de seguir; algunhas ideas parecen fóra de lugar ou empregáronse mal as transicións entre elas, e non se mantén a orde e/ou o formato.	0'75	As ideas dentro do traballo parecen estar ordenadas ao azar, con algunhas totalmente fóra de lugar. Ademais, non se mantén o formato; custa lelo.	0'25
	8	O final do traballo inclúe unha reflexión e conclusións propias.	2	O final do traballo inclúe unha reflexión.	1'25	O final do traballo inclúe conclusións, pero ningunha reflexión.	0'75	O final do traballo non inclúe reflexión nin conclusións, ou si as inclúen pero parecen copiadas doutra fonte.	0'25

Rúbrica para a exposición oral

OBJECTIVO		EXCELENTE	P	ALTO	P	BAIXO	P	ESCASO	P
COMUNICACIÓN ORAL	1	Saúda ao comezar, preséntase e nomea o tema a tratar. Ao final despídese.	1	Saúda ao comezar, preséntase e nomea o tema a tratar.	0'75	Saúda ao comezar e nomea o tema a tratar.	0'5	Só nomea o tema a tratar.	0'25
	2	Vocaliza, usa o volume e o ton de forma correcta e cuida a linguaxe non verbal.	1	Vocaliza, usa o volume e o ton de forma correcta, pero non cuida a linguaxe non verbal.	0'75	Vocaliza, pero non usa o volume e o ton de forma correcta. Cuida a linguaxe non verbal.	0'5	Só vocaliza.	0'25
	3	Realiza unha introdución esquemática e a orde da exposición é lóxica.	1	A orde da exposición é lóxica.	0'75	Só realiza unha introdución esquemática da exposición.	0'5	Non realiza unha introdución esquemática e a exposición non está ordenada.	0'25
	4	Explica cada unha das diapositivas sen necesidade de ler o que ten posto, e realiza algún comentario a maiores que non aparecen recollidos na presentación. Explica as imaxes.	2	Explica cada unha das diapositivas sen necesidade de ler o que ten posto. Explica as imaxes.	1'25	Vai lendo o que ten en cada diapositiva, e ao rematar fai un pequeno comentario sobre a mesma. Non explica as imaxes.	0'75	Limitase a ler o que ten recollido. Non explica as imaxes.	0'25
CONTIDO DA EXPOSICIÓN	5	A información que transmite é correcta e centrada no tema.	1	A información que transmite é do tema, pero ten algunhas incorreccións.	0'75	A información que transmite é correcta, pero mézclaa con outro tema.	0'5	A información que transmite é doutro tema e ademais é errónea.	0'00
	6	A información foi traballada e elaborada polo propio alumno ou alumna a partir das fontes de información indicadas.	1	A información parece ter sido elaborada polo alumno ou alumna, pero non indicou as súas fontes.	0'75	Parte da información transmítese directamente desde unha ou varias fontes.	0'5	A información simplemente transmítese desde as fontes sen comprobar a súa fiabilidade.	0'25
	7	Emprega a linguaxe de forma adecuada e amena, utilizando vocabulario acorde ao tema.	1	Emprega a linguaxe de forma adecuada e utiliza vocabulario acorde co tema.	0'75	Emprega vocabulario acorde co tema.	0'5	Emprega a linguaxe de forma adecuada.	0'25
	8	Emprega apoio audiovisual para recordar datos ou dar exemplos importantes, e é creativo.	2	Emprega apoio audiovisual que non achega información relevante ou non é creativo.	1'25	Emprega apoio audiovisual que se limita a ler ou proxectar, sen realizar unha exposición adecuada.	0'75	Apenas emprega apoio audiovisual ou carece del.	0'00

7.1 Mínimos por trimestre e porcentaxe.

1º ESO	Trimestre			%		
	1º	2º	3º	50	25	20
REC1.3.1 Nomea as expresións relixiosas máis antigas.				50	25	
REC1.4.1 Establece as diferenzas entre as relixións da Antigüidade e o Cristianismo.	1º	2º		50	25	
REC2.1.2 Describe os personaxes máis significativos da Historia da Salvación.		2º	3º		25	20
REC2.2.1 Elabora unha reflexión persoal sobre personaxes e acontecementos bíblicos.		2º	3º		25	20
REC3.1.2 Identifica os rasgos da persoa de Xesús e as características da súa mensaxe.			3º			20
REC3.2.1 Identifica os rasgos esenciais do contexto sociopolítico e histórico no que naceu Xesús.			3º			20
REC4.1.1 Sinala as distintas formas de presenza de Xesús na Igrexa.			3º			20

2º ESO	Trimestre			%		
	1º	2º	3º	25	50	50
REC1.1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.	1º			25		
REC1.4.1 Clasifica accións do ser humano que respectan ou destrúen a creación.	1º			25		
REC2.1.1 Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.	1º			25		
REC2.3.1 Identifica os rasgos esenciais da Igrexa e a súa influencia na nosa cultura.	1º	2º		25	50	
REC3.1.1 Contrasta as opcións e actitudes que configuran a propia vida con valores e normas que xurden do Evanxeo, para actuar en consecuencia.		2º	3º		50	50
REC4.1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Paulo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no			3º			50

mundo pagán.

3º ESO	Trimestre			%		
REC1.2.1 Descubrir a Biblia como base bibliográfica dos valores e sentimentos do ser humano, analizando os feitos relacionados coa historia de Israel.	1º	2º	3º	25	25	20
REC2.2.1 Resume o argumento e a principal ensinanza do relato bíblico do pecado orixinal.	1º	2º	3º	25	25	20
REC3.2.1 Recoñece os distintos sentidos da vida propostos polas relixións monoteístas.	1º	2º	3º	25	25	20
REC4.3.1 Explica o sentido das peregrinacións cristiás.			3º			20
REC4.3.2 Interpreta unha obra de arte.	1º	2º	3º	25	25	20

4º ESO	Trimestre			%		
REC1.1.1 Valora o que supuxeron as grandes relixións á cultura, á arte e o desenvolvemento integral das persoas.	1º			50		
REC1.2.2 Explica as principais manifestacións da relixiosidade e o seu significado na vida cristiá e os seus compromisos coa sociedade.	1º			50		
REC2.2.1 Identifica, clasifica e compara os trazos do Mesías sufrinte e o Mesías político.		2º			50	
REC3.2.2 Comprende a dimensión moral da existencia humana, detectando os valores dominantes na sociedade actual e contrastalos cos principios da moral cristiá.		2º	3º		50	50
REC4.2.2 Recoñece as aportacións que a Igrexa fai a humanidade no campo da acción social e o progreso dos pobos no mundo actual.			3º			50

1º BAC	Trimestre			%		
---------------	-----------	--	--	---	--	--

REC1.1.1 Reflexiona sobre os acontecementos mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.	1º	2º		50	50	
REC1.1.4 Cualifica as respostas do sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástalas coa resposta da salvación que ofrecen as relixións.	1º			50		
REC2.3.1 Coñece e aplica os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos.		2º			50	
REC3.1.1 Identifica e diferenza os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica.			3º			50
REC4.2.1 Identifica que a persoa é xeradora de cultura.			3º			50

2º BAC	Trimestre			%		
REC1.2.1 Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionados coa orixe, o desenvolvemento e o final da vida.	1º			50		
REC2.2.1 Busca e selecciona textos da Doutrina social da Igrexa que “iluminan” a política nacional e internacional sobre o traballo, a economía, as relacións internacionais, a vida e a persoa.	1º	2º		50	50	
REC3.1.1 Fai achegas da aportación da relixión cristiá á nosa cultura: Arquitectura, escultura, pintura, cine, música, literatura.		2º	3º		50	50
REC4.2.1 Selecciona obras de arte, investiga sobre o seu autor e descubre o seu sentido relixioso.			3º			50

CONTIDOS MÍNIMOS

1º ESO

REC1.3.1 Nomea as expresións relixiosas máis antigas.

REC1.4.1 Establece as diferenzas entre as relixións da Antigüidade e o Cristianismo.

REC2.1.2 Describe os personaxes máis significativos da Historia da Salvación.

REC1.2.1 Elabora unha reflexión persoal sobre personaxes e acontecementos bíblicos.

REC3.1.2 Identifica os rasgos da persoa de Xesús e as características da súa mensaxe.

REC3.2.1 Identifica os rasgos esenciais do contexto sociopolítico e histórico no que naceu Xesús.

REC4.1.1 Sinala as distintas formas de presenza de Xesús na Igrexa.

2º ESO

REC1.1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.

REC1.4.1 Clasifica accións do ser humano que respectan ou destrúen a creación.

REC2.1.1 Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.

REC2.3.1 Identifica os rasgos esenciais da Igrexa e a súa influencia na nosa cultura.

REC3.1.1 Contrasta as opcións e actitudes que configuran a propia vida con valores e normas que xurden do Evanxeo, para actuar en consecuencia.

REC4.1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Paulo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no mundo pagán.

3º ESO

REC1.2.1 Descubrir a Biblia como base bibliográfica dos valores e sentimentos do ser humano, analizando os feitos relacionados coa historia de Israel.

REC2.2.1 Resume o argumento e a principal ensinanza do relato bíblico do pecado orixinal.

REC3.2.1 Recoñece os distintos sentidos da vida propostos polas relixións monoteístas.

REC4.3.1 Explica o sentido das peregrinacións cristiáns.

REC4.3.2 Interpreta unha obra de arte.

4º ESO

REC1.1.1 Valora o que supuxeron as grandes relixións á cultura, á arte e o desenvolvemento integral das persoas.

REC1.2.2 Explica as principais manifestacións da relixiosidade e o seu significado na vida cristiá e os seus compromisos coa sociedade.

REC2.2.1 Identifica, clasifica e compara os trazos do Mesías sufrinte e o Mesías político.

REC3.2.2 Comprende a dimensión moral da existencia humana, detectando os valores dominantes na sociedade actual e contrastalos cos principios da moral cristiá.

REC4.4.2.2 Recoñece as aportacións que a Igrexa fai a humanidade no campo da acción social e o progreso dos pobos no mundo actual.

1º BAC

REC1.1.1 Reflexiona sobre os acontecementos mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.

REC1.1.4 Cualifica as respostas do sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástalas coa resposta da salvación que ofrecen as relixións.

REC2.3.1 Coñece e aplica os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos.

REC3.1.1 Identifica e diferenza os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica.

REC4.2.1 Identifica que a persoa é xeradora de cultura.

2º BAC

REC1.2.1 Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionados coa orixe, o desenvolvemento e o final da vida.

REC2.2.1 Busca e selecciona textos da Doutrina social da Igrexa que “iluminan” a política nacional e internacional sobre o traballo, a economía, as relacións internacionais, a vida e a persoa.

REC3.1.1 Fai achegas da aportación da relixión cristiá á nosa cultura: Arquitectura, escultura, pintura, cine, música, literatura.

REC4.2.1 Selecciona obras de arte, investiga sobre o seu autor e descubre o seu sentido relixioso

8. INDICADORES DE LOGRO.

Para revisar o desenvolvemento da programación fixéndonos nos aspectos metodolóxicos, na idoneidade dos materiais e recursos e, lóxicamente, en todo proceso de aprendizaxe, faremos un rexistro tal que a interpretación dos resultados e as modificacións necesarias (se as houbera), quedarán reflectidas nas actas da reunión de Departamento e na memoria final de curso nunha táboa como a seguinte:

Lenda:

1 – pouco/nunca

2 – poucas veces

3 – case sempre

4 – moito/sempre

PROGRAMACIÓN	1	2	3	4
1. A programación é clara				
2. Cumpriuse o programado para o trimestre				

3. É necesario algunha modificación na programación	Yellow	Red	Grey	Green
DESENVOLVEMENTO				
1. Introduzo cada novo exercicio e presento o plan de traballo explicando a súa finalidade	Yellow	Red	Grey	Green
2. Informo ao alumnado de como avalío cada exercicio	Yellow	Red	Grey	Green
3. Pido o material necesario para cada proposta con antelación suficiente	Yellow	Red	Grey	Green
AVALIACIÓN				
1. Os resultados axústanse á dinámica da clase	Yellow	Red	Grey	Green
2. O alumnado entende como avalío	Yellow	Red	Grey	Green
3. Flexibilizo os criterios de cualificación recollidos na programación	Yellow	Red	Grey	Green

9. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES.

A) Se un alumno ten pendente a Relixión Católica do curso anterior e segue cursándoa, valorarase no primeiro trimestre se o alumno vai acadando o grao mínimo a acadar nos estándares de aprendizaxe co rendemento no actual curso.

Esa valoración será mediante as rúbricas establecidas no desenvolvemento das clases habituais. Se o alumno non acadara o grao mínimo ao longo do curso poderá optar por realizar unha proba escrita para pendentes segundo as datas establecidas polo centro.

B) No caso de que o alumno non siga cursando a materia de Relixión realizará, coincidindo coa primeira avaliación, unha proba axeitada a grao mínimo que debe acadar. Se non a supera terá, a final de curso, outra proba ou entrega de traballos relacionados cos temas correspondentes.

En calquera caso os plans para a superación e a avaliación serán coas rúbricas propias do nivel que lle quedou pendente ao alumno.

10. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS.

As primeiras sesións do curso, dedicaranse a avaliar as competencias e coñecementos do alumnado. Empregaranse instrumentos de avaliación variados tanto orais, escritos, individuais e grupais para poder analizar a situación dos coñecementos en relación aos catro bloques de contidos da materia:

- O sentido relixioso do home
- A Revelación: deus intervén na historia.
- Xesucristo, cumprimento da historia da Salvación.
- Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

Con esta avaliación pretendemos:

- Definir os coñecementos previos do alumnado, as súas competencias con relación ao currículo e as súas necesidades.
- Determinar a intervención educativa que se vai efectuar, priorizando os aspectos deficitarios que se precisen para o desenvolvemento das habilidades propias da súa idade,

11. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

No ensino da relixión temos o convencemento de que cada persoa é única e irrepetible polo que a atención á diversidade está sempre presente. Habitualmente ocorre que algúns alumnos teñen necesidades educativas especiais asociadas a algún tipo de dificultade física ou psíquica, outros necesitan axudas técnicas e outros están máis adiantados nas súas calidades requirindo ensinanzas alternativas para satisfacer as súas posibilidades en toda plenitude.

En todo caso seguiranse as directrices que marque o Plan de Atención á Diversidade do Centro.

Evidentemente traballaremos parellos co diagnóstico psicolóxico e pedagóxico en estreita relación co Departamento de Orientación do Centro e en sintonía cos profesores compañeiros de Pedagogía Terapéutica.

O alumnado de calquera das problemáticas deberá amosar un mínimo interese por acadar os estándares de aprendizaxe e poñer o esforzo do que sexa capaz así como unha actitude correcta fronte á materia, ao profesorado e aos compañeiros.

Máis concretamente, por experiencia de cursos anteriores, pódense presentar os seguintes casos:

1. Alumnado inmigrante con descoñecemento do idioma.
2. Alumnado co Síndrome de Asperger.
3. Alumnado con TDH.
4. Alumnado con síndromes do espectro autista.
5. Alumnado con dificultades de comprensión.
6. Alumnado con problemas de psicomotricidade.
7. Alumnado con dificultades de visión espacial.
8. Alumnado fortemente desmotivado ou fortemente motivado.
9. Alumnado con problemáticas emocionais

Neses casos aplicaremos as seguintes medidas:

- * Facer sentar ao alumno no lugar máis axeitado da aula d'acordo ás súas necesidades psicomotrices, auditivas, visuais ou de calquera outro tipo.
- * Adaptar os criterios de corrección.
- * Tutorizalo con algún outro alumno cuxas calidades sociais e destrezas o permitan.
- * Valorar e agradecer publicamente os seus acertos e minimizar os erros.
- * Atraer e manter a súa atención e motivación con frecuentes chamadas de atención.
- * Darlle máis tempo para realizar as tarefas.
- * Empregar Internet sempre que o alumno poida usar a rede para facer traducións, realizar actividades motivadoras e correctoras ou traballar en grupo.
- * Insistir na colaboración coa Titoría, co Departamento de Orientación e coa familia nos casos máis reincidentes e incontrolables.

12. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO QUE CORRESPONDA.

Para este curso o Departamento de Orientación decidiu participar no programa Inclúete. Desde o departamento, colaboraremos realización de actividades, tendo en conta este tres puntos:

- Igualdade de xénero (1º trimestre).
- Identificar a violencia nas formas, nas verbas,... (2º trimestre).
- As relacións persoais (3º trimestre).

Os contidos transversais son os descritos no artigo 4 do decreto 86/2015 que ttraballados de forma coordinada forman o Proxecto Multidisciplinar do noso centro.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PROGRAMADAS.

Neste curso 2021-22, o departamento de Relixión seguindo as indicacións do protocolo publicado pola Consellería deixamos a posibilidade de organizar algunha actividade complementaria e extraescolar no caso de que mellore a situación sanitaria.

A temporalización concreta de cada actividade farase co Plan que ha de establecerse nos primeiros días de clase cando se teñan os datos concretos de cada grupo e de outras materias e que ha de ser aprobado polo Consello Escolar do Centro.

Debido a situación actual de risco sanitario, as actividades complementarias e extraescolares estarán supeditadas a situación na que se encontre o concello no que estamos e o concello o que nos despracemos.

NOME DA ACTIVIDADE	CURSO	GRUPO	OBSERVACIÓNS
Visita a un Belén artesanal	1º ESO	1ª avaliación	
Mosteiro de Armenteira	2º ESO	2ª avaliación	
Mosteiro de Carboeiro	3º, 4º ESO	2ª avaliación	
Visita a unha Igrexa local	1º, 2º ESO	3ª avaliación	
Visita a Sant iagodeCompostela	1º Bac e 2º Bac	2ª avaliación	

Do referido nos procedementos completárase con posibles saídas extraescolares co fin de fomentar hábitos de camaradería e insistir nos temas de convivencia, respecto e solidariedade, como forma de potenciar a responsabilidade individual e a súa propia integración como persoa. Os obxectivos das actividades deste Departamento de Relixión son:

- . Procurar unha relación entre os alumnos que provoque unha maior consideración das capacidades de autoestima persoal, de inserción social e de afecto.
- . Posibilitar un maior achegamento entre profesor e alumno.
- . Animar o traballo en equipo favorecendo a solidariedade e apreciando o valor do distinto.
- . Facilitar a convivencia e integrar aos alumnos de distintas culturas.
- . Completar a formación relixiosa estudando a súa aplicación práctica achegando aos alumnos á cultura, arte e símbolos relixiosos do seu entorno.

Así propónse para o alumnado que cursa esta materia sempre en colaboración especialmente cos departamentos máis afíns, no tratamento compartido de temas que teñan algo en común, especialmente Xeografía e Historia, Lingua Castelá e Biblioteca

Participaremos nas actividades que se desenvolvan no centro para conmemorar o Día da Paz, o Día da non Violencia de Xénero e o Día dos Dereitos Humanos.

14. PROXECTO LECTOR.

A materia de Relixión participará activamente no Plan Lector do propio Centro coa dinámica que se estableza para este curso 2021-22 así como nas actividades propostas polo equipo da Biblioteca e PLAMBE.

O Departamento de Relixión Católica participará no plan lector porque é unha ferramenta básica para o coñecemento desta materia, xa que a lectura non é só unha técnica senón un medio de comunicación e de acceso a información, ou conxunto de estratexias son esenciais para promover ou hábito de lectura e saber comprender ou que lemos . Buscaremos textos nos xornais , en internet ... que recollan novas ou información sobre os contidos que se traballan na materia.

Lecturas recomendadas:

Como libro básico para a nosa materia manexaremos a **Biblia** en todos os cursos tanto en soporte papel como en soporte dixital.

1º ESO

Azur e Asmar. Michel Ocelot. SM

Nata y chocolate. Alicia Borrás Sanjurjo. Anaya.

A casa da Luz. Xabier P. Docampo. Anaya 2004

Neno Can. Fina Casalderrey. Galaxia 2013

Palabras de caramelo. Gonzalo Moure. Anaya 2004

Santiago o fillo do trono. Xunta de Galicia

El arca y yo. Vicente Muñoz. Anaya. 2004

El laberinto de la felicidad. Alex Rovira, Francecs Miralles.Libros acuáticos punto de lectura.

Mentira: Care Santos.Edebé

Trece años de Blanca: Agustín Fernández Paz Edebé

A herdanza do dragón: Elena Gallego Abad. Xerais. 2010

IES RAMÓN CABANILLAS
Av. Rosalía de Castro s/n
36630 Cambados (Santa Mariña)
tlnº 886151913
ies.ramon.cabanillas@edu.xunta.gal

Un monstruo viene a verme. Patrick Ness.Nube de tinta. 2012

La lección de August. RJPalacios. Nube de tinta. 2015

Formigas misión camiño de Santiago: Pere Tobaruela. Xerais. 2019

2º ESO

Os sabuxos entran na casa do pé esquerdo. Jaureguizar. Xerais 2013

Si no te vas. Pau Joan Hernández. Edebé

A cripta do apóstolo. Pere Tobaruela. Xerais. 2010

El sello de Eolo. Manuel Alfonseca. Edebé

La tumba de Aurora K. Pedro Riera. Edebé

La buena suerte. Álex Rovira Celma,Fernando Trías de Bes. Empresa activa.

Nemo, o rapaz sen nome. Davide Morosinotto. Ed Xerais. 2016

A caixiña dos recores. Héctor Cajaraville. Ed Xerais. 2017

Un monstruo viene a verme. Patrick Ness.Nube de tinta. 2012

Invisible. Eloy Moreno.Nube de tinta. 2018

El bosque de los cuatro vientos. María Oruña. Destino. 2020.

3º ESO

El otro techo del mundo. Fernanda Krahn Uribe. Edebé.

Alejandra. Lola Gándara. Edebé

Llamando a las puertas del cielo. Jordi Sierra i Fabra. Edebé.

Un empujoncito. Jacques Schecroun. Aguilar 2008

IES RAMÓN CABANILLAS
Av. Rosalía de Castro s/n
36630 Cambados (Santa Mariña)
tln 886151913
ies.ramon.cabanillas@edu.xunta.gal

La cruz de El Dorado: César Mallorquí. Edebé

En Primaria todos éramos muy listos: Enrique Gudín de la Lama Edebé. 2012

La lección de August: Raquel Jaramillo Palacios. Nube de tinta. 2012

El imprevisto caso del chico en la pecera: Lisa Thompson. Planeta. 2017

Si lo dicta el corazón: María Menéndez. SM. 2010

Aya de Yopougon: Marguerite Abouet. Norma Editorial. 2011

4º ESO

El cementerio de los ingleses. José Mª Mendiola Insausti. Edebé.

Tres besos. Blanca Álvarez. Edebé.

Si lo dicta el corazón. María Menéndez Ponte. SM. 2013

Deus xogando aos dados. Fernando Méndez. Sotelo Blanco. 2011

¿Quién se ha llevado mi queso?. Spencer Johnson,M.D. Empresa activa 8ª edición.

Llenos de rabia: Pasqual Alapont Edebé

La roca de Is. Elia Barceló. Edebé.

La fraternidad de Eihwaz: César Mallorquí Edebé

La joven de las naranjas: Jostein Gaarder.Ediciones Siruela. 2003

El beso azul: Jordi Sierra i Fabra. Happercollins. 2017

La trenza: Laetitia Colombani. Salamandra. 2018

Bacharelato

La oscura luz del Tíber. Lola Gándara

IES RAMÓN CABANILLAS
Av. Rosalía de Castro s/n
36630 Cambados (Santa Mariña)
tlnº 886151913
ies.ramon.cabanillas@edu.xunta.gal

El sari rojo. Javier Moro. Seix barral.2008
Jaque a Borgia. Natalia Demidoff. . Edebé
El beso del Sahara. Gonzalo Moure. SM. 2006
Cinco panes de cebada. Lucía Baquedano. SM. 2012
Iacobus. Matilde Asensi. Planeta. 2006
Yo soy Malala: Malala Yousafzai . Alianza Editorial , 2013
Por encima de la lluvia: Victor del Árbol.Planeta. 2017
Un hijo: Alejandro Palomas. Bridge. 2015
Una suerte pequeña: Claudia Piñeiro.Alfaguara. 2015
La noche que no paró de llover: Laura Castañón.Planeta 2017
El beso azul: Jordi Sierra i Fabra. Happercollins. 2017
La trenza: Laetitia Colombani. Salamandra. 2018
El hospital de los pobres: Tania Juste. Embolsillo. 2019

Leremos en voz alta ou ben en silencio e o profesor fixarase se o alumno sabe:

- Interpretar persoalmente ou texto
- Resumir
- Ampliar
- Identificar a idea principal do texto
- Realízase unha lectura expresiva
- Usa unha entoación adecuada
- Se é capaz de comprender e manexar ou vocabulario relixioso.

- Se o pode relacionar co que se esta traballando nese momento

As palabras que ou alumno descoñeza tamén se empregará ou dicionario, recurso moi útil para ampliar e assimilar novos conceptos.

15. PLAN TICS.

Dado que neste curso 2020-21 xa está implementado o E-Dixgal en 1º e 2º ESO, faremos unha procura axeitada dos recursos que tal Proxecto nos brinda. Nos outros niveis seguiremos actuando tal como os cursos anteriores na medida en que o centro poida proporcionarlle a este Departamento as aulas de Informática e Audiovisuais.

Desde as clases de Relixión contribuímos ao logro dos obxectivos do plan TIC do Centro mediante a realización de diversas accións cos nosos alumnos tales como:

-Uso de correo electrónico para informar aos alumnos da realización dalgunha tarefa e para recepción dos seus exercicios, actividades e traballos.

-Uso educativo das redes sociais para compartir saberes, técnicas e recursos.

-Presentación de traballos nas aplicacións máis actuais na medida en que as posibilidades técnicas e a formación dos propios alumnos o permitan. Como mínimo farán uso dun procesador de textos.

-Creación de canles de comunicación con outros alumnos de Relixión doutros centros da mesma localidade e outras.

-Blogs de aula coa participación activa do alumnado. Presentación dos contidos de xeito atractivo e novedoso desde os blogs da materia de Relixión.

-Uso da Aula virtual do centro.

- Aula E-Dixgal.

-Visitas a sitios web oficiais da Igrexa (Santa Sé, Arquidiocese, Conferencia Episcopal), a páxinas de contido bíblico ou relacionadas co voluntariado e o labor social da Igrexa.

-En relación cun dos obxectivos da programación, coñecer a través da Rede a achega da Igrexa á nosa cultura e patrimonio artístico para o que Internet móstrase como un instrumento valioso nun campo que por excelencia é o da imaxe.

-Consultas e visitas a portais católicos tanto polo seu contido conceptual como pola posibilidade de coñecer foros de opinión, blogs e outros campos de comunicación e expresión católicos.

- Utilización das posibilidades que proporciona o correo corporativo.

16. PLAN CONVIVENCIA.

Na contribución ó Plan de convivencia esta materia de relixión católica ten moitísimo que aportar desde os valores que promove.

En todo momento seguirá as pautas do Plan de Convivencia do Centro así como as indicacións do Departamento de Orientación e das Titorías.

Independentemente diso traballará constantemente aspectos propios da educación para a Paz, o respecto da Natureza, a solidariedade e todos aqueles indicadores xa reflectidos na programación de valores.

As accións:

~ Asistencia puntual e diaria ás clases.

- ~ Asistencia ó Centro cos materiais necesarios para as clases.
- ~ Respecto para as persoas que teñen crenzas distintas.
- ~ Diálogo cos que pensan de xeito diverso.
- ~ Colaboración para a realización das tarefas propostas polo profesorado.
- ~ Colaboración para a modificación da conduta do alumno ou alumna e seguimento nos cambios que se produzan.
- ~ Rexeitamento pacífico de todo tipo de violencia.
- ~ escoitar para entender.
- ~ Compartir cos demais.
- ~ Respecto ós compañeiros e a todo o persoal do Centro.
- ~ Non permisión de actitudes racistas nin sexistas.
- ~ Moderación consumista e coidado da hixiene persoal.

17. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

		Si	No	Observacións
1	¿Qué fago para coñecer a composición da clase?:			
	-Facer unha avaliación inicial			
	-Ler os informes anteriores			
	-Ver os resultados da avaliación			
2	Teño en conta a diversidade á hora de organizar a clase, de crear os grupos, etc.			
3	Dou a cada alumno e alumna a explicación que precisa:			
	-No grupo grande			
	-No grupo pequeno			

	-De forma individual			
4	Antes de empezar cunha unidade explico aos alumnos e alumnas qué, con qué frecuencia e en base a qué avaliarei.			
5	Planteo exercicios de diferente nivel en cada unidade .			
6	Utilizo diferentes tipos de probas:			
	-Probas prácticas			
	-Exames escritas			
	-Exames orais			
	-Traballos individuais			
	-Traballos en grupo			
7	Unha vez terminada a unidade, avalío a idoneidade dos recursos e das actividades empregadas no proceso de aprendizaxe.			
8	Entre avaliacións, programo un ou varios plans de recuperación dependendo dos resultados obtidos.			
9	Na metodoloxía que aplico:			
	-Utilizo ferramentas TIC.			
	-Propoño actividades para facilitar a aprendizaxe autónoma			
	-Dou moitas explicacións teóricas			
10	Os exercicios que propoño son do seguinte tipo:			
	-Cerrados, dirixidos, etc.			
	-Abertos, procedimentais, diversos, proxectos, etc.			
	-Facilitan o traballo cooperativo			
11	Cómo paso a hora lectiva:			
	-Conseguindo silencio			
	-Impartindo teoría e explicacións			
	-Respondendo a preguntas, fomentando a participación, etc.			
	-Observando			
	-Corrixindo de maneira individual			
12	A programación recolle os criterios de avaliación de forma sinxela e clara			
13	Utilízanse suficientes tarefas competenciais para reflectir o desenvolvemento das competencias clave.			
14	Están presentes os estándares de aprendizaxe en distintas actividades.			
15	Existen estándares que resultan pouco accesibles.			

16	Existen estándares alonxados dos contidos previstos.			
17	Resulta fácil identificar o nivel de desenvolvemento de cada un dos estándares.			
18	Alumnado e familias teñen acceso aos criterios de avaliación/cualificación			
19	Os resultados das avaliacións utilízanse para adecuar a programación			

12.2 Avaliación interna da programación.

INDICADORES	SI	NON	OBSERVACIONES
1.A programación recolle os criterios de avaliación de forma clara e sinxela.			
2.Os alumnos teñen acceso aos criterios de avaliación /calificación.			
3.As familias, teñen acceso aos criterios de avaliación /calificación.			
4. Avalíanse os coñecementos previos.			
5. Vai dirixida aos diferentes tipos de contido			
6. Valóranse os contidos actitudinais e procedimentais			
7. Avalíanse as competencias			
8. Valóranse o traballo que faien casa			
9. Valóranse o traballo que faio alumno na aula			
10.Avalíanse o proceso de aprendizaxe de maneira directa e a través dos cadernos (materiais)de traballo do alumnado.			
11.As probas contemplan diferentes niveis de dificultade			
12.Analízanse os resultados do grupo de alumnos.			
13. Establécense os procedementos de recuperación por avaliación.			
14. As sesións de avaliación son suficientes e eficaces.			
15. Avalíanse periodicamente a programación.			
16. Avalíanse a propia práctica docente.			
17. A avaliación é continua.			
18.Os resultados das avaliacións utilizan separa adecua a programación.			
20. A programación contempla mecanismos propios de avaliación interna			

18. PROPOSTAS XENÉRICAS PARA POSIBLES ESCENARIOS DE IMPARTIR DOCENCIA:

- **Actividade lectiva presencial:** seguimos as indicacións recollidas nesta programación.
- **Actividade Semipresencial:** que podería estar determinada por confinamento ou illamento temporal dun alumno/a, grupo de alumnado ou dun grupo completo (seguiranse os pasos recollidos no plan de contixencia do centro). Se afecta a un grupo completo establecerase un horario para o caso da actividade non presencial. No caso de individualidades faremos un seguimento a través da aula virtual usando os medios telemáticos empregados nesta materia. Para avaliar as tarefas farémolo do mesmo xeito que se foran presenciais, através da aula virtual ou e-dixgal.
- **Actividade non presencial:** seguiremos o plan de contixencia do centro. Neste horario reflectiranse os días e as horas nas que serán actualizadas as tarefas ou contidos desta materia. Farase un seguimento telemático do alumnado (clases virtuais, consultas a través de videoconferencias en pequeno ou grande grupo, ect). Para alumnado que por motivos da pandemia que teñan que gardar cuarentena na súa casa, e que non teñan posibilidade de conexión a internet, ou esta sexa deficiente, existirán materiais dispostos a ser imprimidos e levados a ditos alumnado, acordes o temario en canto a contidos e temporacións. No caso de avaliar con docencia non presencial, os criterios de cualificación son os seguintes:
  - 80% tarefas proposta.
  - 20% participación activa e asistencia continuada nas clases virtuais que se realizaran a través da plataforma Cisco Webex ou outra similar.

(En caso de que o alumnado non teña medios de conexións mandaremos unha carpeta co material ou tarefas propostas por correo ordinario para poder seguir a súa formación).

Cambados, setembro 2021
Xefa de Departamento María Isabel Fernández Suárez